

Rruga Arbërit

GAZETË E PAVARUR. NR. 12 (44). DHJETOR 2009. ÇMIMI: 50 LEKË. 20 DENARË. 1.5 EURO

ESE

Një hatme për Enver Hoxhën

Nga: **AGRON TUFA** - FAQE 7

INTERVISTË

Sëmundja më më forcoi...

Bisedë me Nin Gjergj Rajtën

Nga: **ABDURRAHIM ASHIKU** - FAQE 12

OPINION

Demografia e shqiptarëve...

Nga: **BASHKIM RAMA** - FAQE 4

BOTIME

"Diamanti i jetës sime"

Nga: **REXHEP DODA** - FAQE 8

HOMAZH

"Ai frynte si frymë besimi"

Nga: **XHAFER MARTINI**

Kurrë nuk më kishte shkuar ndërmend që unë, mësuesi i tij, të shkruaja këtë shkrim kujtese për nxënësin tim, Maliq Bitrin. Por ja që jeta e tillë qenka. E kam mësuar në shkollën shtatëvjeçare të Fushë Alies, kur unë isha njëzet vjeç dhe jepja gjuhën dhe leximin letrar. E mbaj mend si tani që Maliqi rrinte në bankën e fundit, në rreshtin nga ana e dritareve, që ishin lyer me bojë të bardhë dhe, në mungesë të sajë, me gëlqere, që nxënësit të mos shikonin përjashta në kohën e mësimit. Ishte një verbëri e bardhë, por, si doqoftë, verbëri. Për këtë arsye në dritare kishte të gërvishura, me forma dhe madhësi të ndryshme, nga ku nxënësit, në orën e mësimit, shikonin pejsazhin që hapej para tyre: fusha e gjerë, lumi që ndrinte si shirit margaritari, pylli me plepa dhe shelgje, dhe më tej, kodrat e bleruara. Kur ishte moti i ngrohtë, u thosha nxënësve t'i hapnin dritaret, se kisha besim që do t'ua gozhdoja vëmendjen jo me bojën e bardhë, por me magjinë e letërsisë. Por mësuesi është për të hapur dritaret e shpirtit që, në kushtet e pamjes së kufizuar të kohës, të fusë në shpirtat e virgjër sa më shumë dritë dhe përparim. Unë këtë e kam bërë, si domos me nxënësit më të mirë, që në shkollën e Fushë Alies ishin të shumtë.

Një nga këta ishte edhe Maliq Bitri, që më shikonte në sy nga fillimi i mësimit derisa binte zilha. Kishte sy të kaltër, ishte biond, me flokë të valëzuar që më kujtonte Esenin. Në pamje të jashtme dukej tip i qetë, i patrazuar nga asgjë, madje si indiferent, por nga brenda ai gurgullonte, si një lumë i madh me rrjedha ujore të nëndheshme, që vetëm herë-herë u duket trazimi në sipërfaqe.

(Lexoni në faqen 14)

REPORTAZH

Mes dibranëve në "Tiranën tjetër"

Nga: **SHAQIR SKARRA**

E dhe herë të tjera isha futur në Kamëz, kisha qenë dhe në Bathore, Laknas, Frutikulturë, Çekrezë e Valias. Atëherë sapo kishin filluar të ngriheshin barakat me dërrasë e mbulesë plasmasi, rrugë të

ngushta e të pashtuara, telat e dritave të varur sipër barakave e lopët që kullosnin qetë qetë anës rrugës. Tërë tjetër, kështu i thoshin atëherë të gjithë periferisë, Kamzës, Bathores, Paskuqanit e Babrusë. Një Tiranë krejt ndryshe me realitetin e metropolit, një Tiranë periferike ku

politikanët dukeshin nëpër këto udhë me baltë në dimër e pluhur në verë vetëm në kohë fushate elektorale. Media kishte shkuar edhe me tej, e kishte etiketuar Bathoren atëherë si qyteti i mjerimit shqiptar. E ndoshta kishte të drejtë duke parë gjendjen se si ishte katandisur Bathorja dhe e

gjithë zona e Kamzës Njerëzit në ato vite me pak plaçka vinin natën e ditën me diell, ngrinin një barakë ku t'u tekej, një plasmas sipër saj e nesër në mengjez quheshin banorë të rinj në një qytezë që po merrte udhë nëpërmjet kaosit e rrëmujës.

FAQE 4,5

Zhvillohet Asambleja e Përgjithshme e Shoqatës "Lidhja e Intelktualëve Dibranë".

Të konsolidojmë e çojmë më përpara veprimtarinë e Shoqatës "LID"

FAQE 2-3

AKTUALITET

Uji i Dibrës së Madhe më i miri në Maqedoni dhe i treti në Evropë

Nga: **REXHEP TORTE** - FAQE 6

KULTURE

Bustet e Said Najdenit dhe Josif Bagerit përrurohen Ditën e Flamurit

FAQE 11

KULTURE

Aktivitete dhe prezantim vlerash

FAQE 13

Zhvillohet Asambleja e Përgjithshme e Shoqatës “Lidhja e Intelektualëve Dibranë”.

veprimtari

Gazetë e pavarur.
Nr. 12 (44). 1- 31 Dhjetor 2009

Redaksia e gazetës falënderon lexuesit dhe bashkëpunëtorët e saj për mesazhet dhe shkrimet e sjella për botim.

Redaksia u kujton bashkëpunëtorëve të saj, zotërinjve Moïs Murra, Isa Halilaj, Virion GRAÇI, Bujar Plloshitani, Mahmud Hysa, Rexhep Ndreu, Xhelal Roçi, Abdurahim Ashiku, Beqir Sina, Fatmir Minguli, Odise Plaku, Kujtim Boriçi, Dukagjin Hata, etj, se shkrimet e tyre, për arsye vendi nuk janë botuar në këtë numër. Ato do të botohen në numrat e ardhshëm të gazetës “Rruga e Arbërit”.

Kujtojmë bashkëpunëtorët, të cilët duan që shkrimet e tyre të botohen patjetër në numrin e radhës, të konfirmojnë më parë sjelljen e materialit në numrat e telefonit të redaksisë ose emailin e gazetës. Shkrimet priten në redaksi deri më datë 20 të muajit.

Gjithashtu, ju **kujtojmë bashkëpunëtorëve se shkrimet deri në dy faqe daktilografike kanë përparësi botimi.** Gazeta publikohet falas në internet me datë 7 të muajit pasardhës

Ju falënderojmë që jeni pjesë e gazetës!

DREJTOR:
Rakip Suli

KËSHILLI BOTUES:
Musa Riçku
Shaqir Skarra
Bujar Karoshi

Bashkëpunuan në këtë numër:
Xhafer MARTINI
Abdurahim ASHIKU
Bashkim RAMA
Agron TUSA
Rexhep DODA
Veseli HOXHA
Mevlud BUCI
etj.

Adresa e gazetës:
Rr. “Zenel Baboçi”,
Pall. “Ferar”, Tiranë
Tel. + 355 4 22 33 283
E-mail: rrugaearberit@gmail.com

Opinionet dhe komentet e botuara nuk shprehin domosdoshmërisht qëndrimin e redaksisë

Raporti i kryesisë së Shoqatës LID, mbajtur më 16.12.09 nga kryetari i saj Prof. Dr. Nuri Abdiu

Shoqata u krijua tre vjet e gjysmë më parë, me nismën e një grupi intelektualësh dibranë, me qëllimin e mirë, për të organizuar, nxitur e zhvilluar në mënyrë të programuar vlerat historike, kulturore, etnologjike e krijuese të intelektualëve dibranë e të komunitetit të dibranëve në tërësi.

Kjo nismë u konkretizua me vendimin nr. 1339, datë 29.03.2005, të Gjykatës së Shkallës së parë të Tiranës për ligjërimin e krijimit të shoqatës.

Mbledhja e miratoi statusin e saj, programin e punës dhe që zgjodhi kryesinë, hapi rrugën për zhvillimin e aktiviteteve në fusha të ndryshme.

Krijimi i shoqatës u mirëprit nga komuniteti dibranë në tërësi dhe në veçanti nga intelektualë të shquar në veprimtari të ndryshme shkencore letrare, kulturore e botuese. Në të, aderuan intelektualë të mirënjohur e me integritet, si dhe mjaft biznesmenë të suksesshëm dibranë. Ata ofruan gatishmërinë dhe vullnetin e tyre për të mbështetur financiarisht aktivitete të shoqatës me qëllimin e vetëm fisnik për të nxitur, kultivuar e promovuar vlerat historike, atdhetare, kulturore e artistike të popullit të Dibrës si dhe për të rritur solidaritetin mes dibranëve, për të ndihmuar njëri-tjetrin e për të nxitur ndjenjën e krenarisë, për të lartësuar zakonet, traditat, virtytet e trashëgiminë më të mirë që ka krijuar e demonstruar Dibra në breza.

Kryesia e shoqatës, duke punuar me përgjegjësi e drejtim kolegjal, ka programuar e realizuar një seri aktivitete në rang kombëtar e lokal, të cilat janë vlerësuar mjaft mirë nga komuniteti dhe kanë dhënë rezultate konkrete në realizimin e qëllimeve të përcaktuara.

Kështu, u realizua me sukses sesiioni shkencor mbarëkombëtar për “Rrugën e Arbërit”. Në këtë sesiion u mbajtën referate e kumtesa me nivel të mirë shkencor nga profesorë e doktorë shkencash, si dhe u afishuan e u promovuan skema, projekte e botime dinjitoze shkencore, me mjete audiovizive të kohës e me kulturë shumë të mirë paraqitjeje.

Profesor Doktor Bashkim Lleshi, anëtar i kryesisë, kontribuoi posaçërisht në organizimin dhe zhvillimin me sukses të këtij sesiioni, në të cilin kumtuuan edhe specialistë të kualifikuar në fushën e ndërtimeve nga shqiptarët e Maqedonisë, të cilët bënë një pasqyrë të qartë për vazhdimin e punimeve të rrugës së Arbërit në Maqedoni e më tej.

- Një aktivitet tjetër me vlerë, ishte edhe sesiioni shkencor “Dibra në sytë e të huajve”. Në këtë sesiion morën pjesë me kumtesa e ligjërata shumë personalitete të shquara në fushën e historisë, etnologjisë, letërsisë, folklorit, muzikologjisë etj., të cilët, duke qëmtuar në burime e ve-

Krijimi i shoqatës u mirëprit nga komuniteti dibranë. Në të, aderuan intelektualë të mirënjohur e me integritet, si dhe mjaft biznesmenë të suksesshëm dibranë. Ata ofruan gatishmërinë dhe vullnetin e tyre për të mbështetur financiarisht aktivitete të shoqatës me qëllimin e vetëm fisnik për të nxitur, kultivuar e promovuar vlerat historike, atdhetare, kulturore e artistike të popullit të Dibrës si dhe për të rritur solidaritetin mes dibranëve, për të ndihmuar njëri-tjetrin e për të nxitur ndjenjën e krenarisë, për të lartësuar zakonet, traditat, virtytet e trashëgiminë më të mirë që ka krijuar e demonstruar Dibra në breza.

pra të autorëve të huaj, që kishin kaluar nëpër Dibrë dhe që kishin shkruar për të, evidencuan dhe glorifikuan atdhetarizmin, traditat e Dibrës, fisnikërinë e burrërinë e krahinës, doket e zakonet e vendit. Të gjitha këto, të para e të vlerësuara nga të huajt dhe të demonstruara hijshëm nga dibranët gjatë gjithë historisë së tyre. E gjithë përgatitja e aktivitetit si dhe shpenzimet e tjera për realizimin e tij, u sigurua me bujarin nga biznesmenët Rakip Suli e Musa Riçku dhe u drejtua nga kryesia e shoqatës, ku vlen të përmendet puna e shkrimtarit Agron Tufa.

Nuk mund të mos përmendim me këtë rast edhe Konferencën Shkencore Përkujtimore, organizuar me rastin e 5-vjetorit të ndarjes nga jeta të Akad të shquar dhe mikut të madh të Dibrës Prof. Bedri Dedja. Kjo konferencë, duhet shënuar si veprimtari, jo vetëm e UFO University, por dhe e Shoqatës LID, për vetë faktin, sepse Universiteti UFO ka mbuluar vetëm anën ekonomike dhe ka vënë në dispozicion sallën e Konferencave, ndërsa gjithë veprimtaria organizuese, shkencore, lajmëruese, pjesëmarrëse dhe reklamuese është vepër e kryesisë së Shoqatës LID, e cila u përfaqësua denjësisht edhe në këtë veprimtari, ndonëse me një pjesëmarrje të kufizuar për arsye objektive.

Edhe gazeta “Rruga e Arbërit” i bëri jehonë kësaj veprimtarie madje në momentin dhe në drejtimin e duhur, e në mënyrë shumë të goditur.

Në kuadrin e veprimtarive edhe kontributi i dhënë në organizimin e veprimtarisë së organizuar, me rastin e dekorimit nga ish-Presidenti i Republikës Alfred Moisiu, të intelektualit të shquar dibranë dhe gjeneralit të LANÇ-it Dali Ndreu. Në këtë veprimtari u shqua sekretari i shoqatës, z. Hajri Mandri. Gjithashtu, duhet shënuar dhe kontributi material, i dhënë nga biznesmeni i shquar, z. Musa Riçku, si dhe pjesëmarrja e organizuar, në veprimtarinë kushtuar figurës së këngëtarit dhe historianit të shquar dibranë, mjeshtrit të madh Haziz Ndreu, me rastin e 80-vjetorit të lindjes së tij.

Shoqata, nëpërmjet kryesisë ka bashkëpunuar me institucione shtetërore dhe me shoqata të ndryshme si me lidhjen e shkrimtarëve, Institutin e historisë, Universitetin e UFO, organizatat e veteranëve, shoqatat “Bashkësia Dibrane”, “Vatra Dibrane”, “Çamëria” etj.

Kështu, pranuar bashkëpunimin dhe bashkërenduar aktivitetet për të kremtuar 100-vjetorin e Kongresit të Dibrës. U mbledhën shumë herë këtu në Tiranë, u mbledhën në Durrës e në Dibër të Madhe, sepse u përfaqësuan dhe në këshillin organizativ të Dibrës së Madhe për kremtimin e këtij jubileu, ndërhyrje të Kryeministrit, këshilltarit i tij, në Institutin e Historisë të Akademisë së Shkencave, e ku nuk ndërhyrje, për të ndikuar që të përfshihej dhe qeveria e institucionet e saj në organizimin e dhe kremtimin e 100-vjetorit të Kongresit të Dibrës dhe, mbasi kaluan 6 muaj, duke

pritur e duke pyetur, na u tha se Kongresi i Dibrës ishte vepër e xhon-turqe...!

Kryesia e LID ka bashkëpunuar gjithashtu në fushën kërkimore – shkencore e promovuese dhe me institucione e shoqata të tjera dinjitoze, si me Institutin Alb-Shkenca, që është një strukturë akademike dhe shkencore që bashkon shkencëtarë dhe studiues shqiptarë nga e gjithë bota, dhe me Institutin e Studimeve Albanologjike “Aleks Buda”. Në simpoziumin e organizuar nga institute Alb-shkenca, me temë “Identiteti dhe Integrimi Shqiptar në Epokën e Globalizmit”, më 2 shtator 2008, Prof. Dr. Nuri Abdiu mbajti temën “Pamje etnopsikologjike mbi etapat e fillimit dhe të zhvillimit të identitetit etnik”.

Kurse në simpoziumin, “Krista Luarasi” – misionar i dijes dhe vizionar i krijimit të shtetit shqiptar, organizuar nga Instituti i studimeve Albanologjike “Aleks Buda”, më 27 nëntor 2008, i njëjti autor, d.m.th. Nuri Abdiu, mbajti temën “Rreth botimeve të Kristo Luarasis nga fusha e psikologjisë”.

- Shoqata ka zhvilluar e drejtuar aktivitete të ndryshme, për nxitjen e krijuese të vjetër e të rinj dhe për botimin dhe promovimin e veprave të tyre. Kështu, janë sponsorizuar e promovuar me sukses libra të tillë si “Zjarret e ditëve të tjerë”, të poetit Hajri Mandri, “Dibra në sytë e të huajve”, të shkrimtarit Agron Tufa etj. Në bashkëpunim me Qendrën Ndërkombëtare të Kulturës, u promovua libri “Në rrjedhë të jetës” i Dr. Të shkencave Hasan Leka etj.

Sa i përket bashkëpunimit me shoqatën “Çamëria”, shpjegojmë se ajo, me iniciativën e vet, bëri promovimin e monografisë “Psikologjia” e Hasan Tahsinit të Nuri Abdiut, si dhe botimin e një shkrimi shumë serioz, vlerësues nga anëtarja e shoqatës “Çamëria”, bashkëvendosja e Hasan Tahsinit, znj. Yllka Iliazi (Bejko) me titull “Hasan Tahsini Sokrati shqiptar”, botuar në gazetën “Tema” të datës 23 janar 2008 dhe në gazetën “National” të datës 25 janar 2008. Në

veprimtari

përpara veprimtarinë e Shoqatës "LID"

KRYESIA E RE E SHOQATËS LID

1. Nuri Abdiu - Kryetar
2. Edlira Haxhiymeri, nënkryetar
3. Musa Riçku, nënkryetar
4. Rakip Suli, nënkryetar
5. Hasan Leka, Sekretar
6. Hasan Çipuri, anëtar
7. Hajri Shehu, anëtar
8. Hajri Mandri, anëtar
9. Monika Fida, anëtar
10. Bashkim Lleshi, anëtar
11. Demir Osmani, anëtar
12. Shpëtim Cami, anëtar
13. Shaban Bitri, anëtar

Astrit Hoxha zgjidhet Anëtar Nderi i Shoqatës LID

këtë promovim morën pjesë dhe anëtarë të shoqatës LID dhe të kryesisë së saj.

Me dinjitet u prezantua piktori Huzri Hoxha në një nga ekspozitat e tij vetjake, që u ndoq me interes nga artistë e piktorë me emër të kryeqytetit, si dhe nga dashamirës e banorë dibranë të Tiranës.

Kryesia e shoqatës, ka shtrirë veprimtarinë dhe bashkëpunimin e saj edhe jashtë Tiranës, me degë të ndryshme si në Lezhë, Peshkopi, Dibrë të Madhe, Durrës etj.

- Shoqata që në fillimin e saj, organizoi nxjerrjen e gazetës "Rruga e Arbërit". Kjo gazetë ka luajtur një rol shumë të rëndësishëm si tribunë e promovimit të vlerave më të mira intelektuale që mbart Dibra, si zëndhënsë e denjë e shoqatës. Në të, janë botuar artikuj nga më të ndryshmit për historinë e Dibrës, për zakonet e traditat e saj, për arsimin e kulturën e komunitetit e trevave të saj. Aty kanë shkruar specialistë nga të gjitha fushat si bujqësia, gjeologjia, arsimi, mjekësia, folklori, gazetaria etj. Janë botuar tregime letrare, anekdota, fabula e shkrime kritike. Janë promovuar libra të rinj të krijuesve dibranë etj.

Në qendër të punës së gazetës ka qenë gjithnjë lobingu për Rugën e Arbërit, ndjekja në vazhdimësi e problemeve që ka patur ajo e nxitja për t'u përfunduar sa më shpejt. Tirazhi i saj ka pasur gjithnjë rritje dhe shtrirje, madje edhe jashtë kufijve shtetërorë. Meritë të veçantë për këtë kanë drejtori i saj, z. Rakip Suli dhe këshilli botues: z. Musa Riçku, z. Shaqir Skarra dhe z. Bujar Karoshi, të cilët kanë punuar me përkushtim për ta mbajtur në nivele të mira këta organ. Gazeta edhe pse nga muaji maj 2006 e këndeja ka kaluar organ i pavarur (privat), nuk e ka zbehur aspak predisponimin e saj si nxitëse e promovuese e vlerave më të mira të Dibrës e të intelektualëve dibranë.

Disa nga arritjet e spikatura që ka pasqyruar, kanë qenë edhe çmimet e fituara nga "Aurora Group" me president z. Rakip Suli dhe "Almo-Konstruksion" me president

z. Shaban Bitri, që u vlerësuan me "Trofeun e Artë Ndërkombëtar të Cilësisë".

Në këtë gazetë kanë dhënë ndihmesë të veçantë anëtarët e kryesisë Bashkim Lleshi, Hajri Mandri, Agron Tufa, Hasan Leka etj., jo vetëm me përkujdesjen e vazhdueshme, por edhe me shkrimet që kanë botuar.

Gazeta ka afuar edhe penda të njohura të Dibrës si Sh. Sinani, A. Ashiku, M. Murra, M. Buci, H. Uka, Selman Mziu, Sh. Bitri, R. Torte, Q. Cibaku, Sh. Manjani, H. Shehu, N. Plaku, A. Bunguri, Xh. Martini, Ali Hoxha etj.

Shoqata e krijua e u sponsorizua fillimisht nga biznesmenët bujarë Rakip Suli e Musa Riçku, të cilët e kanë vazhduar pa ndërprerje kontributin e tyre. Me ta janë bashkuar edhe biznesmenë e intelektualë të tjerë si Sadri Abazi, Shaban Bitri, Huzri Hoxha, Faik Bruçi, Prengë Doçi, Fatmir Kurti, Demir Rusi, Zaim Korsi, Sali Shira, Latif Miha, Bujar Karoshi, Liman Hoxha, Shpëtim Cami, Naim Buci, Afrim Çenga, Bujar Methasani, Muhamet Bitri etj. Këta personalitete të shquara në fushën ekonomisë e kulturës i falenderojmë thellësisht në emër të të gjithë anëtarëve të shoqatës LID dhe ju urojmë mbarësi në fushën e tyre të biznesit, duke shpresuar dhe mirëpritur ndihmën e tyre edhe në të ardhmen.

Duhen theksuar me këtë rast sponsorizimet e biznesmenëve të shquar dhe të devotshëm dibranë, njëherazi dhe anëtarë të shoqatës LID, si: sponsorizimi i Përmendores madhështore të Skënderbeut nga z. Zaim Korsi që është vendosur para Pallatit të Kulturës në qytetin e Peshkopisë.

Sponsorizimi i zotërinjve Rakip Suli dhe Musa Riçku të veprimtarisë "Oda Dibrane". Zotërinjtë Shaban Bitri e Fatmir Kurti sponsorizuan studimin e z. Hajri Mandri. Z. Musa Riçku sponsorizoi botimin e veprës së shkrimtarit Xhafer Martini "Kanuni i Dibrës", romanin e shkrimtarit Lutfi Hanku "Marsi i vrarë" etj. Të gjithë këta i falenderojmë nxehtësisht dhe ju ftoj t'i përshëndesim me duartrokitje!

Funksionimi i shoqatës në tërësi ka qenë i mirë. Kryesia është mbledhur rregullisht, ka bërë analizë të vazhdueshme dhe ka ndjekur aktivitete të ndryshme, të organizuara e spontane, duke nxitur çdo iniciativë e vetëveprim të anëtarëve. Do të theksoj se në dy mbledhje të veçanta të Kryesisë kemi shqyrtuar e diskutuar rreth kërkesës së veteranëve dibranë për financimin e botimit të "Historisë së Dibrës", të Akademikut Kristo Frashëri. Por, meqë kostoja e botimit së bashku me honorarin arrinin në rreth 15 milionë lekë të vjetra, ne nuk patëm mundësi të merrnim përsipër një botim të

tillë.

Disa nga anëtarët e kryesisë, meqë kanë qenë edhe shumë të ngarkuar me detyra të tjera, nuk e kanë ndjekur rregullisht dinamikën e punës së Shoqatës dhe të Kryesisë. Disa të tjerë janë larguar vetë, duke mos marrë pjesë në asnjë mbledhje të Kryesisë dhe në asnjë veprimtari të shoqatës. Për këtë arsye, ne si kryesi kemi menduar që disa prej tyre të mos i rekomandojmë për në kryesinë e re, duke bërë kështu edhe njëfarë rifreskimi në të. Kjo shoqatë, veç dëshirës, kërkon edhe më shumë përkushtim, kërkon zbatimin e statutit, pagimin e kufizacionit dhe të detyrave të tjera nga çdo anëtar. Kërkon që, kryesia, të jetë me shtrirje më të gjerë në tërë trevën e Dibrës, të jetë më aktive në shtimin e rradhëve të shoqatës me intelektualë të mirëfilltë.

Kryesia ka zbatuar kërkesat e statutit, për të mos qenë partiake, si dhe e disponuar, për të mos u angazhuar në debate pa bukë për xhelozia e probleme të kota, pa vlerë.

Për të ardhmen mendojmë që të kemi një program pune më të gjerë e të ngarkuar, mbasi shoqata tani është më me përvojë.

Vëmendja mund të përqendrohet në këto drejtime e aktivitete kryesore.

- Organizimi i aktiviteteve me Pedagogjiken dhe Filialin e Universitetit të Durrësit në Peshkopi për

Shoqata, veç dëshirës, kërkon edhe më shumë përkushtim, kërkon zbatimin e statutit, pagimin e kufizacionit dhe të detyrave të tjera nga çdo anëtar. Kërkon që, kryesia, të jetë me shtrirje më të gjerë në tërë trevën e Dibrës, të jetë më aktive në shtimin e rradhëve të shoqatës me intelektualë të mirëfilltë. Kryesia ka zbatuar kërkesat e statutit, për të mos qenë partiake, si dhe e disponuar, për të mos u angazhuar në debate pa bukë për xhelozia e probleme të kota, pa vlerë.

studime, sesione shkencore e botime të reja.

- Organizimi i një sesiioni shkencor për minierën e Bulqizës, gjendjen dhe perspektivat e saj, me qëllim që të llobojmë në qeveri për ta nxjerrë nga gjendja mjerane që ekziston në të.

- Organizimi i një sesiioni shkencor për investimet që mund të bëhen për frutikulturën dhe perspektivën e industrisë përpunuese të frutave në Dibrë.

- Një sesion shkencor mund të bëhet për vlerat folklorike të trevës së Dibrës dhe detyrat aktuale për rritjen e tyre.

- Mund të organizohet një veprimtari shkencore me rastin e 7 marsit etj.

Këto e të tjera që mendojmë të miratohen, janë të mundshme të realizohen, të shtrira në 3-4 vjet kohë, mbasi forcat intelektuale për t'i trajtuar nuk na mungojnë.

Vëmendje më e madhe i duhet kushtuar zgjerimit të anëtarësisë së shoqatës dhe fuqizimit të aktivizimit të anëtarëve, në mënyrë të veçantë rritjes së fuqisë ekonomike, rritjes së numrit të sponsorëve të rinj.

Është e domosdoshme që shoqata të ketë një zyrë të sajën me pajisjet e nevojshme, ku të kenë mundësi anëtarët e kryesisë e të tjerë të mbledhen dhe të kontaktohet me drejtues, biznesmenë e administratorë të shoqatës për të koordinuar veprimet e saj.

Përvoja e fituar le të na shërbejë për të ecur më mirë përpara. Vërejtjet, diskutimet e sugjerimet tuaja, do ta pasurojnë e plotësojnë këtë raport. Ato sinjorisht i mirëpresim.

merri
kopjen
tëndë

Bëhuni
pjesë e
gazetës!

E-mail: rrugaearbërit@gmail.com.
Tel. (04) 22 33 283 / 068 31 19 232
www.dibra.org

Lidhja dhe ndërvartësia që ekziston ndërmjet aspektit demografik dhe atij gjeopolitik dhe rëndësia e madhe të këtij faktori në kohën e sotme.

Nga: **BASHKIM RAMA ***
Ambasador

Analistët dhe diplomatët më të shquar të kohës, po hedhin dritë, gjithnjë e më shpesh, në lidhjen dhe ndërvartësinë që ekziston ndërmjet aspektit demografik dhe atij gjeopolitik, dhe rëndësinë e madhe të këtij faktori në kohën e sotme.

Për vetë specifikën, vendin që zë, shtrirjen si dhe statusin aktual të popullsisë shqiptare në Ballkanin Perëndimor, lidhja e ndërvartësia e mësipërme është jo vetëm evidente, por mjaft e rëndësishme për zhvillimet në rajon, stabilitetin e paqen e tij.

Për të kuptuar efektin e këtij faktori, mendoj se duhet, minimalisht, të kemi parasysh dy momente: faktin se, prezenca e popullsisë shqiptare përbën një masë të gjallë lëvizëse jetësore, në favor të së ardhmes së rajonit dhe se, ky i fundit, pavarësisht nga mosha e tij e vjetër, është përfshirë nga një frymë e re bashkëpunimi pozitiv, në kundërti me “traditën” negative të mëparshme.

Thelbi i kësaj fryme, sipas meje, qëndron tek prosperiteti i rajonit tonë, në kuptimin që, të 55 milionë ballkanasit të vendosur në 300 mijë kilometër katorrë të subrajonit të Ballkanit Perëndimor, të gëzojnë të gjitha të drejtat dhe liritë e tyre, të sigurojnë të njëjtin prosperitet politik, ekonomik e kulturor, si të gjithë europianët e tjerë, (jo si deri tani, kur GDP mesatare e një ballkanasi është 12 herë më e vogël se GDP mesatare, e një qytetari të BE-së.)

Zgjidhja e statusit të Kosovës, sjell një situatë, cilësisht, të re, në faktorizimin e çështjes shqiptare në Ballkan. Pavarësia e Kosovës jo vetëm hap perspektiva të reja për zhvillimet demokratike e paqen në Kosovë, në veçanti, por edhe jep garanci dhe siguri për stabilitetin e të gjithë rajonit, në përgjithësi.

Në këtë kuptim, çështja e shqiptarëve përfiton një “standard” të ri dhe mendoj se duhet parë e analizuar në një këndvështrim tjetër e në një “optikë” të re.

Duke shënuar **aktin e fundit përmblyllës të procesit të rënies dhe fragmentarizimit të ish Jugosllavisë**, fundi i luftës, në “vijën e ndarjes,” midis serbëve dhe shqiptarëve, që u shtri deri në spastrim etnik, në dëm të këtyre të fundit, shënoi **një etapë të re historike, e cila çoi në mënyrë të pashmangshme drejt pavarësisë së Kosovës, duke hapur të vetmen mundësi logjike: bashkëjetesën e barabartë të shqiptarëve dhe serbëve, në një Kosovë multi-etnike, demokratike e europiane.**

Kështu, i jepet fund situatës paradoksale të shumicës shqiptare, të shqiptur dhe të shfrytëzuar nga pakica serbe në Kosovë, duke e shndërruar mazhorancën shqiptare të

përgjegjshme për të respektuar, maksimalisht, të drejtat dhe liritë e pakicës serbe, në një bashkëjetesë demokratike.

1. SITUATA DEMOGRAFIKE DHE DINAMIKA E SHQIPTARËVE SOT.

Shqiptarët jetojnë të ndarë në disa shtete të Ballkanit Perëndimor. Ata janë një popullsi që e ka tejkaluar shifrën prej 7.5 milionë banorësh, duke u renditur ndër tre popujt më të mëdhenj të këtij rajoni.

Rritja e popullsisë shqiptare vazhdon të jetë ndër më të lartat në Europën e sotme, me tendencë për të ruajtur kuotat aktuale të rritjes.

Mosha mesatare e popullsisë shqiptare është më e reja në Kontinent. Rreth 60% e popullsisë është nën moshën 26.5 vjeç. Ky fakt reflektohet, ndjeshëm në dinamikën e lëvizjes dhe të emigracionit të kësaj popullsie.

Vetëm nga shteti shqiptar kanë emigruar, aktualisht, mbi një milion njerëz, duke e renditur Shqipërinë në vendin e parë në botë për numrin e emigrantëve si popullsi. Pothuajse i gjithë ky kontigjent është sistemuar për të jetuar dhe për të punuar në vendet e zhvilluara industriale të botës.

Nisur nga fakti se një ndër tre shqiptarë të aftë për punë jeton dhe punon në Perëndim, ekonomia e Shqipërisë, që nga viti 1997 e kësaj, ka përfutur një efekt pozitiv ekonomik prej rreth 1.3 miliardë \$ në vit. Krahësuar me termat e buxhetit të vendit, ky tregues, thuhet se ka dyfishuar të hyrat në vend.

Si rezultat i këtij impakti ekonomik, vetëm në tetë vitet e fundit, në bregdetin e Shqipërisë janë “derdhur” rreth 5 miliardë \$ investime, me të ardhurat e siguruar, kryesisht, nga emigracioni.

Krahës vlerave natyrore të bregdetit dhe të atyre historiko-kulturore të vendit, tregues të tillë e kanë renditur Shqipërinë, sipas Agjensisë Europiane të Turizmit, ndër tre vendet me perspektivën më të lartë turistike bregdetare në Kontinent.

Statistika demografiko-ekonomike e mësipërme është akoma më atraktive po t’i referohemi popullsisë shqiptare në Kosovë, në Maqedoni, në Mal të Zi e në Luginën e Preshevës.

Nga këto territore, të banuara historikisht nga shqiptarë etnikë autoktonë, emigracioni, për arsye politike historike, të shtypjes dhe represionit sistematik, ka qenë shumë më i lartë. Madje, gati gjysma e shqiptarëve të këtyre trevave jetojnë e punojnë në emigracion, kryesisht në Europën Perëndimore, në ShBA dhe në Turqi.

Kuptohet, ky emigracion dinamik e tepër aktiv ka luajtur një rol të madh në jetën ekonomike, kulturore e politike të shqiptarëve në Ballkan, duke ndikuar në fuqizimin ekonomik, në emancipimin politiko-kulturor të tyre dhe, sigurisht, në ndërkombëtarizimin e çështjes shqiptare në botë.

Duke analizuar me kujdes këto procese demografike dinamike, mund të

konkludohet se, aktualisht, në botë, janë aktivë rreth 15 milionë shqiptarë. Shumica e tyre, pra, mbi 60 përqind, janë nën moshën 26.5 vjeç, me një jetëgjatësi mbi 72 vjeç dhe me një përqindje aktive nataliteti, në rritje.

Përballë kësaj situatë, **faktorët demografikë të shqiptarëve janë dhe mbeten, objektivisht, tepër ndikues, në planin gjeopolitik për të ardhmen e tyre dhe të popujve të tjerë në rajon.**

Natyrisht, **këta faktorë mund dhe duhet të adresohen me pozitivizëm, si në dobi të shqiptarëve, ashtu dhe në dobi të rajonit, të konsiderohen me kujdes, të pranohen me realizëm dhe t’i hapet rrugë akomodimit e integritetit të tyre, mbi bazën e ideve dhe vlerave europiane.**

2. NDIKIMET DEMOGRAFIKE SHQIPTARE NË GJEOPOLITIKËN BALLKANIKE.

Nisur, jo vetëm nga teoritë e kohës për këtë problem, por më shumë nga dinamikën në terrenin ballkanik, mendoj se ndikimi i kriterit demografik të shqiptarëve, në gjeopolitikën ballkanike është evident për disa arsye:

· **Shtrirja e shqiptarëve në 6 shtete kryesore të Ballkanit; (Shqipëri, Kosovë, Maqedoni, Greqi, Mal të Zi, Serbi-Lugina e Preshevës.)**

· **Rritja e lartë e popullsisë shqiptare, krahasimisht me rënien e numrit të popullsisë të tjera ballkanike, në rajon: (numri i barabartë i popullsisë shqiptare me grekët, bullgarët, serbët aktualisht, plus dinamika në rritje e shqiptarëve.)**

· **Mobiliteti i popullsisë shqiptare, brenda dhe jashtë rajonit; (frekuenca e lëvizjes së shqiptarëve si një nga popujt mobil, lëvizjet për në Ballkan, Europë, ShBA.)**

· **Fuqizimi i shpejtë ekonomik i shqiptarëve; (rritja e GDP, stabiliteti makroekonomik, të hyrat nga emigracioni etj.)**

· **Stabiliteti politik në Shqipëri, Maqedoni, Kosovë, Mal të Zi; (MSA, fazat e avancuara të integritetit në Nato dhe BE.)**

· **Përmirësimi i statusit të shqiptarëve, në emigracion; (shndërrimi i emigrantëve shqiptarë, në qytetarë të vendeve ku jetojnë e punojnë: në Itali-80%, në Greqi-60 %, Gjermani, ShBA etj.)**

3. ÇFARË E FAVORIZON NDIKIMIN DEMOGRAFIK SHQIPTAR NË GJEOPOLITIKËN BALLKANIKE DHE NË PROSPERITETIN E RAJONIT?

Paqja është ndër faktorët parësorë për ndikimin e kriterit demografik në gjeopolitikë. Ballkanin dhe përvojat e tij konfliktuale, me stereotipet e anatemuara përçarëse, (tre lufta në një shekull) pasojat e lëna fatale, me tendencë reminishente pasive, mund t’i qetësojë vetëm një paqe e qëndrueshme.

Stabiliteti ndikon, po ashtu, në proceset demografiko-gjeopolitike. Aq më tepër, kur dihet, se rajoni ka vuajtur

shumë kohë nga destabiliteti. Në ish Jugosllavi, thuhet se çdo dekadë, ndeshim kriza destabilizuese, në trevat shqiptare (1958, 1968, 1974, 1981, 1989-99.)

Zgjidhja e statuseve të shqiptarëve, në shkallë e në nivele të ndryshme, në vartësi nga shteti dhe nga pozita etnike, ka ndikuar pozitivisht për ndërvartësinë demografiko-gjeopolitike në Ballkan. Një situatë e tillë do të jetë gjithnjë e më shumë me ndikim pozitiv në rajon.

Demokracia, padyshim, ka krijuar klimën më të përshtatshme që shqiptarët të profilizojnë identitetin e tyre kombëtar në frymën e vlerave të demokracisë europiane. Asgjë më shumë se demokracia nuk i ka ndihmuar shqiptarët në faktorizimin e tyre në rajon. Në aspektin demografiko-gjeopolitik, shqiptarët duke qenë, përgjithësisht, popullsi mobile, përfutur an më shumë se kushdo në rajon, nga katër lëvizjet europiane: lëvizja e njerëzve, ideve, mallrave e kapitaleve.

Europianizmi, si filozofi e hapjes, kooperimit, integritetit në Kontinent, si antipod i nacional-shovinizmit, ksenofobisë e fanatizmit, i ka konvencuar shumë dimensionimit të faktorit shqiptar, i cili, pa pasur doktrina nacionaliste, shpesh është viktimizuar e është sforcuar nga nacionalizmat e fqinjve të vet. Europeanizmi është “klima” më komode për natyrën paqdashëse e solidare të shqiptarëve.

Euroatlantizmi, si “momentum”-i, më i fuqishëm gjeopolitik bashkëkohor, është “shtrati”, ku është shtrirë, demografikisht, populli shqiptar. Mund të thuhet se trekëndëshi Ballkan-ShBA-Europë, është aksi, ku identiteti politik shqiptar është formësuar, më së shumti, duke e bërë rajonin me më shumë ndikim dhe për të prodhuar sabilitet e paqe në Ballkan.

Globalizmi, si “tendri” i mileniumit të ri, i përshtatet natyrës së popullit shqiptar, me shumë se çdo popull tjetër, në Ballkan, pasi për nga identiteti i tyre, shqiptarët janë popull multikonfesional, pranojnë fenë, civilizimet dhe diversitetin kulturor, si dukuri të brendshme dhe ndërkombëtare, njëherësh. Kjo i bën shqiptarët të jenë tolerantë, jo fanatikë, aspak fundamentalistë, në raport me asnjë lloj konfesion fetarakulturor. Shqiptarët dhe globalizmi përkojnë në sistemin filozofik e shpirtëror, më mirë se çdo popull tjetër në rajon, ku ndikimet e nacionalizmave, fanatizmave fetare, të ksenofobive visone janë prezente në forma të hapura apo të kamufluara.

4. ÇFARË E DISFAVORIZON?

Tranzicioni i zgjatur dhe problematik krijon shqetësime për aspektet demografike e gjeopolitike të shqiptarëve. Shkalla e ulët e demokracisë pluraliste, defektet në drejtim të zbatimit të të drejtave dhe liritë të njeriut dhe të pakicave, mosfunksionimi i shtetit ligjor, defektet në ekonominë e tregut të lirë dhe të hapur, etj., shkojnë kundër

interesave të shqiptarëve dhe të vlerave të tyre në rajon. Përfundimi i tranzicionit do të jetë, në fakt, një erë e re, për të ardhmen dhe rolin e tyre, ku interesat kombëtare të shqiptarëve janë, kryekëput, me interesat e popujve të tjerë, në dobi të demokratizimit të Ballkanit Perëndimor dhe të integritetit të tij, në strukturat euroatlantike.

Vonesat e zvarritjet lidhur me marrëveshjen e Ohrit janë nga problemet më serioze që e komplikojnë dhe e sforcjnë faktorin demografiko-gjeopolitik shqiptar, për rrjedhojë, për vetë natyrën delikate të tij, ky problem krijon tensione dhe pasoja, në nivele lokale e rajonale, ndërsa implementimi me sukses i marrëveshjes do të sillte vlera stabilizuese jo vetëm për faktorin shqiptar, por edhe për të gjithë rajonin.

Fragmentarizimi politik i skajshëm i shqiptarëve është një pengesë tepër serioze, që dëmton jo vetëm imazhin e tyre, por bjerr shumë energji, e cila mund të shkonte jo vetëm në dobi të rolit dhe të veprës së tyre, por edhe të prosperitetit të përgjithshëm të rajonit.

Mungesa e infrastruktures mbarëshqiptare pengon seriozisht faktorin shqiptar, si në funksionalizimin e rolit specifik të tij dhe në dobi të mbarëvajtjes së rajonit. Të dy korridoret, 8 dhe 10, kalojnë përmes territoreve me popullsi shqiptare. Është e kuptueshme se, çdo investim, në këtë drejtim, nuk është investim etnik, as kombëtar, por rajonal e mbarëeuropian.

Mungesa e kapaciteteve njerëzore e shtetformuese është një arsye tjetër që pengon seriozisht zhvillimin ekonomik e kulturor të rajonit dhe të proceseve demokratizuese të tij. Kërkohej një bashkëpunim e koordinim më i mirë i punëve, si në drejtim të përzgjedhjes, të ngritjes së nivelit administrativ e kulturor të elementeve të faktorit shqiptar, në administratën publike, në proporcion me përfaqësimin politik, ashtu dhe të faktorëve rajonalë për të mbështetur ngritjen e administratave publike, sipas standardeve e parimeve europiane të pushtetit.

Pozita gjeografike, dinamika etnografike dhe gjeopolitika e shndërron faktorin shqiptar në një nyje qendrore drejt Europës, së bashku dhe si pjesë dinjitoze e gadishullit ballkanik. Kjo do të thotë se stabiliteti, demokratizimi, zhvillimi ekonomik dhe integriteti i shqiptarëve janë vlera të rëndësishme të shtuara për paqen, stabilitetin dhe integritetin e të gjithë Ballkanit Perëndimor, në NATO dhe në BE, aspiratë e kahershme e popujve paqdashës dhe perspektive e sigurt, për të ardhmen e tyre.

5. SFIDAT E DIPLOMACISË.

Kuptohet se stabiliteti, prosperiteti, demokratizimi, integriteti, përfshirë dhe akomodimin e faktorit demografik shqiptar në Ballkan, rritja dhe dimensionimi i tij, përbëjnë sfida për politikën e jashtme dhe diplomacinë rajonale, europiane e ndërkombëtare.

reportazh

Pavarësia e Kosovës përfaqëson jo vetëm një akt historik, të papërsëritshëm, kombëtar dhe ndërkombëtar, por edhe një realitet konkret e sfidant. Sfida e saj nuk është shpallja e pavarësisë, por **bërja e Kosovës një shtet demokratik, multietnik dhe europian**, që do të thotë, krijimi i kushteve, i rrethanave dhe garancive për përfshirjen e serbëve të Kosovës, në institucionet e Kosovës, për të jetuar e punuar, vullnetarisht, së bashku me shumicën shqiptare, të mbështetur nga faktorët integruar ndërkombëtare, duke gëzuar të gjitha të drejtat dhe liritë e tyre, në një bashkëjetesë të lirë e demokratike, në të gjithë territorin e Kosovës, duke u përfshirë në dinamikën e vullshme të zhvillimeve politike ekonomike e kulturore të shtetit më të ri të kohës. Është detyrë e politikës, por edhe e diplomacisë rajonale e ndërkombëtare, që “të kurdisin orët” për të mbështetur proceset demokratike në Kosovë dhe për të mos lejuar pakicat serbe të mbeten një “geto” në territorin e Kosovës, peng i politikave dritëshkurta, të cilat, gjenerojnë, herë pas here, tensione të pamevojshme në rajon.

Së dyti, sfida tjetër e madhe është bashkëpunimi dhe integrimi i gjithanshëm ekonomik, kulturor, shkencor, financiar, në fushat prioritare energjitike, arsimore, të lëvizjes së lirë, të tregut të lirë e të hapur të përbashkët etj., midis shteteve ballkanike, si shtete sovraane e të barabarta e në dobi të të gjithë ballkanasve, në frymën e parimeve ndërkombëtare e europiane dhe të prosperitetit ballkanik, drejt të njëjtit objektiv- të integritetit të të gjithë rajonit, në strukturat euro-atlantike.

Përfshirja e shtetit të ri të Kosovës, në kalendarin dhe në axhendat e të gjitha veprimtarive dhe iniciativave të bashkëpunimit ballkanik është një nga momentet më të rëndësishme për të jetuar së bashku në Ballkanin tonë të vjetër, me një imazh e me një frymë të re europiane.

Së treti, nisur nga fakti se Kosova ka qenë dhe është një projekt i madh ndërkombëtar, sfida më e vështirë qëndron përballë diplomacisë ndërkombëtare, e cila, me mjetet dhe me aftësinë e saj, në bashkëpunim e përkujdesje me diplomacinë e re kosovare, do të vazhdojë të insistojë, nga njëra anë, të sendërtojë proceset demokratike dhe integritet euroatlantike të Kosovës, nga ana tjetër, me siguri, do të bëjë të gjitha përpjekjet për të tërhequr Serbinë drejt integriteteve europiane dhe atlantike, gjë që do të relaksonte, maksimalisht, proceset në Kosovë dhe do të përgatiste, besoj, në një periudhë afatmesme, normalizimin e marrëdhënieve, midis Prishtinës dhe Beogradit.

Do të ishte, sigurisht, një lajm i mirë, që do ta bënte Ballkanin, më të mirë...

Nga: **SHAQIR SKARRA**

Edhe herë të tjera isha futur në Kamëz, kisha qenë dhe në Bathore, Laknas, Frutikulturë, Çekrezë e Valias. Atëherë sapo kishin filluar të ngriheshin barakat me dërrasë e mbulesë plasmasi, rrugë të ngushta e të pashtuara, telat e dritave të varur sipër barakave e lopët që kullosnin qetë qetë anës rrugës. Tirana tjetër, kështu i thoshin atëherë të gjithë periferisë, Kamzës, Bathores, Paskuqanit e Babrusë. Një Tiranë krejt ndryshe me realitetin e metropolit, një Tiranë periferike ku politikanët dukeshin nëpër këto udhë me baltë në dimër e pluhur në verë vetëm në kohë fushate elektorale. Media kishte shkuar edhe me tej, e kishte etiketuar Bathoren atëherë si qyteti i mjerimit shqiptar. E ndoshta kishte të drejtë duke parë gjendjen se si ishte katandisur Bathorja dhe e gjithë zona e Kamzës Njerëzit në ato vite me pak plaçka vinin natën e ditën me diell, ngrinin një barakë ku t’u tekej, një plasmas sipër saj e nesër në mengjez quheshin banorë të rinj në një qytezë që po merrte udhë nëpërmjet kaosit e rrëmujës. Askush nuk e besonte se një ditë do të ndryshonte kaq shpejt Bathorja e cila u “pushtua” natën e ditën nga barakat pse jo dhe nga shtëpitë në mënyrë të parregullt e pa asnjë plan urbanistik. Sot udhëtojt përsëri drejt Kamzës por jo si vite më parë. Ndryshimi ndjehet sapo fillon e zbret poshtë Institutit Bujqësor. Një zonë mjaft e populluar ku shtëpitë anës rrugës e në thellsi ngrihen të bukura vila dy , tre e më shumë kate. Megjithatë kontrasti përsëri është. Ndodhen tek tuk ato barakat e viteve më parë por jo si një muze për të kujtuar të kaluarën por ende në to banojnë njerëz. Lindin, rriten e vdesin njerëz pikërisht këtu në këto baraka të pakta që ende quhen shëpi banimi. E ndaj se janë pak kontrasti është i dukshëm. Ndryshimi me të kaluarën është edhe më i madh. Ndaj dhe këtë mengjez udhëtojmë nëpër Tiranën tjetër por me një realitet krejt ndryshe me të viteve më parë. Rrugëtim drejt dibranëve kudo që janë ngulur në zonën e Kamzës

DIKUR QYTET I MJERIMIT, SOT I NDRYSHIMIT

Ato janë shumë, aq shumë sa një shifër të saktë mund ta marrësh vetën në zyrat e gjendjes civile pranë Bashkisë Kamëz. Erdhën të gjithë pas viteve nëntëdhjet e iu bashkuan karvanit të madh me ato pak plaçka që kishin për një jetesë më të mirë. Janë integruar bukur sot në zonën e Kamzës por në kulturë, sjellje, doke e zakone, në marrëdhënie me njëri tjetrin, janë dhe mbeten dibranë. Jo vetëm kaq por kudo në zonën e Kamzës këto banorë të rinj janë të lidhur mjaft ngushtë me vendlindjen. Janë rrugët ato që edhe një vizitori të huaj që shkel në këto rrugica beson se këtu banojnë dibranë. Vetë emërtesat që ka bërë Bashkia duke u vënë emra nga fshatra të Dibrës duket se në Kamëz ka zbritur e

Rrugëtim mes dibranëve të mi Tirana tjetër

gjithë Dibra. Më bukur nuk ka se si të ndodh ndryshe. E këtë mengjez të ftohtë paksa nga shiu që vazhdon të binte nisem drejt Kamzës bashkë me Agron Makishtin i cili sa e sa herë më kishte vënë në dispozicion makinën e tij në të tilla raste. Agroni është nga Sohodolli, ka një market në Laprakë por është shumë i lidhur me Dibrën dhe ka një informacion të pasur për të gjitha ngulmimet e dibranëve në Tiranë e rrethinat e saj. Në vitin 1999 shtëpinë e tij në Kinostudio e ktheu në strehë të kosovarëve ku mbajti pa qera 36 veta, një rast vërtet që tregon një humanizëm të pasqorë. Qyteti i Kamzës ishte zgjuar kur arritëm e qepenat e lokaleve ishin ngritur të gjitha. -Ju nuk doni ta besoni por Kamza ka ndryshuar, nisi bisedën Agroni sapo parkuam makinën. Ja shikojeni me kujdes, nuk është ajo e viteve ma para dhe ky ndryshim ndjehet kudo si në qytet ashtu edhe zonat përreth që mbulon kjo bashki. Agroni kishte plotësisht të drejtë. Këtë ndryshim e ndjente edhe një sy i pavëmendshëm mirë që shkel pas një shikojë disa muajore. Mjafton të shikosh godinën e Bashkisë, një godinë e vjetër por nga ristrukturimi i bërë ka marrë pamjen e një ndërtese të veçantë. -Kryetari i bashkisë është dibran, thotë Agroni, Xhelal Mziu quhet. Edhe ai para tij dibran ishte, Agim Cani. Të dy i kanë dhënë impulse zhvillimi Kamzës. Edhe në administratë ka mjaft djem e vajza nga Dibra si në financë, në urbanistikë, në arsim e sektorë të ndryshëm

që ka Bashkia. Sot në Kamëz ka kompleks shërbimesh sa qytetarët nuk kanë nevojë të bredhin drejt Tiranës. Këtu gjenden shërbime bankare e shëndetësore, klinika dentare e farmaci, shkolla të mesme e profesionale, kopshte e çerdhe, mjedise çlodhëse për të moshuarit por dhe për të rinjtë si fushë sporti e kënde lojrash. Kryesore është se këtu ka ndryshuar dhe mënyra e jetesës, është rritur dhe mirëqenja. Këto janë fakte por ende ka shumë për të bërë, për të arritur standarde europiane. -Një kafe do ta pimë tek lokali i Azem Baçit, nuk është larg që këtu. E lamë Kamzën në qetësinë e mëngjezit për t’u kthyer përsëri, për të vazhduar udhëtimin tonë në të gjithë zonën që shtrihet kjo bashki. Pak metra ecëm në rrugën nacionale e në anën e djathtë të rrugës pamë një ndërtesë vërtet mjaft të bukur. E kishim parë sa e sa herë këtë fasadë kur udhëtonim me makinë, por atëherë nga që ishim larg saj nuk na kishte bërë shumë përshtypje. Tani që u afuam, u futëm brenda në mjediset e saj pamë vërtet diçka relaksë. Azemi na doli para e na uroi mirëerdhjen. Mjafton të vështroje ambientet nga jashtë dhe do të kuptoje qartë se këtu është punuar me shije. -Këtë ndërtesë që shikoni nuk e kam bërë as me kredi bankare, e as me lek borxh, nis e tregoj Azemi. Kam punuar shumë vite në Greqi si emigrant bashkë me djemtë e mi. Bënim mur guri e veshje me gur. E lashë fshatin tim të bukur Bahuten e erdha pastaj këtu ku dhe investova ato të ardhura që

kisha nxjerrë me mund e djersë për vite të tëra familjarisht në Greqi. Tani ja prapë të gjithë punojmë këtu, por ama jemi në pronën tonë dhe jo të grekut. Në të gjithë zonën e Kamzës ka mjaft dibranë që kanë investuar, që kanë ngritur bizneset e tyre, që dhe kanë punësuar të tjerë. Ne jemi njerëz punëtor dhe nuk orvatemi zyrrave të bashkisë qoftë edhe për një ndihmë ekonomike. U larguam nga Azem Baçi për të ndjekur në rrugëtimin tonë dibranët kudo ku ndodheshin në zonën e Kamzës.

LURA QENKA NË LAKNAS?

Kthehemi përsëri në Kamëz por nuk qëndrojmë. Tashmë udhëtojmë drejt Laknasit. Nuk po merremi me etimologjinë e fjalës por sigurisht pa u futur në detaje kemi të bëjmë me një fjalë tamam shqipe. E gjitha kjo zonë ka qenë deri vonë drurë frutorë. Jo vetëm kaq por shquhej Laknasi edhe si vend prodhimi për perime të ndryshme si lakra, domate e preshe. Para disa vitesh në Laknas udhëtoje në një rrugë të pashtuar e gjithë gropa, në verë me pluhur e në dimër me baltë. Kryesore ishte se këtë rrugë duhej ta bëje në këmbë. Ndoshta lëvizja ishte më e vogël por ato banorë që banonin në Laknas e punonin në Kamëz apo Tiranë duhet të udhëtonin në këmbë drejt punës e ana sjelltas për të ardhur në shtëpi. Sot një realitet tjetër. Rruga është e shtruar e gjitha e trafiku i makinave nuk është i pakët. Agroni i parakalon disa furgona që transportonin pasagjerë dhe makina fillon të rrëshqas në asfaltin e sapo lagur nga një shi i imët që kishte rënë pak orë më parë. Distanca e shkurtër në kilometër e shpejtësia e madhe e makinës arritëm shpejt ku në qendër na priste Fatos Çupi të cilin e kishim njoftuar para se të niseshim. Fatosi ka ardhur herët nga Lura e ka ngritur tashmë shtëpinë e tij të bukur në Laknas. Qysh në vitet e para kur ka zbritur nga Lura është emëruar arsimtar në shkollën e këtij fshati ndaj i njeh mirë banorët e hershëm të Laknasit e ato që e kanë populluar më shumë vitet e fundit. -Janë pak, fare pak vendasit, nis bisedën Fatosi. Këtu ka komunitete të ndryshme nga Kukësi e Tropoja, Korça e Gramshi, Dibra e Mati, Kruja e Berati.

(Vijon në faqen 6)

* Autori është Drejtor Ekzekutiv i Akademisë Diplomatike Shqiptare, Profesor i Marrëdhënieve Ndërkombëtare, Gjeopolitikës dhe i Diplomacisë, i Teorisë dhe i Praktikës Diplomatike, në disa universitete të Rajonit, ish Ambasador i Shqipërisë në R. e Bullgarisë, në Gjermani dhe në Kosovë. Shkrimi i mëposhtëm është botuar para pak ditësh në një përmbledhje, rreth 400 faqe, të Institutit të Kërkimeve Filozofike pranë Akademisë së Shkencave të Bullgarisë, në gjuhën angleze, të titulluar "THE BALKANS AS REALITY" me motivimin "Living Faithfully, living together", si kontribut i një përfaqësuesi nga çdo vend ballkanik.

(Vijon nga faqja 5)

Shumica janë dibranë e një pjesë e tyre kanë ardhur dhe para viteve nëntëdhjet. Dikush punonte në ish NB e dikush në minierë të cilët filluan të tërheqin njëri tjetrin. Sot dibranët në Laknas janë në mazhorancë, në mazhorancë janë në të gjithë bashkinë e K amzës por ende nuk ka ndonjë shifër të saktë. Fakt është se të gjithë punojnë e mënyrën e jetesës e kanë ndryshuar, kushtet e ekonomike i kanë standard dhe familjet dibrane janë të pakta që fëmijët e tyre i lënë të pa arsimuar. Ja poshtë nesh shtrihet frutikultura. Vërtet para disa vitesh këtu ka qenë frutikulturë me drurë frutorë të ndryshëm si hurma, pjeshkë e hardhi. Sot e gjitha kjo fushë është mbushur me shtëpi të bukura të ngjitura me mund e djersë falë emigracionit. Megjithatë në Laknas më shumë ka nga Lura, bile kemi një lagje që të gjithë e quajnë lagja “Lura” Aty ka pak banorë nga zona të tjera , pothuaj të gjithë janë të ardhur nga Lura, një nga lagjet më të mira në të gjithë Kamzën. Janë të vetmit që nuk i shikon në zyrat e bashkisë qoftë për një asistencë apo për një vend pune. Falë zonës industriale që kanë pranë këtu të gjithë janë të punësuar e nuk duan të i a dinë ma për pushtetin lokal. -Po Lura qenka në Laknas? i thashë Fatosit. -Po, po shumica këtu janë grumbulluar e ka nga të gjitha fiset. Fare pranë nesh një lokal i vogël por që brenda ishte plot me njerëz. -Ja e shikon, thotë Fatosi, pas pune mblidhen bashkë e pse jo ia fusin edhe ndonjë gotë raki. E kanë qejf pak lokalin lurasit por më shumë kanë qejf punën ku nuk mund të gjendet qoftë i ri por dhe i moshuar që të mos merret me punë. Eh pastaj pas punës lurasit dinë ta shijojnë jetën por dhe dinë se si e shpenzojnë paratë. Asnjëherë lurasit nuk mbeten rob i saj. U mblodhën mjaft të rinj pranë nesh ku pse jo edhe me shpoti filluan të shajnë pak pushtetin lokal të Kamzës pasi rruga e tyre që kalonte mes përmes fshatit ende ishte e pa asfaltuar. -Kryetari i bashkisë ai i pari prishi muret e avllive tona për të hapur e zgjeruar rrugën foli Shkëlqim Haldeda. Ky i dyti bëri projektin e rrugës e tani presim të vijë i treti se ndoshta do të na shtrijë këto pak metra rrugë që na ka mbetur. Përhëndetemi me lurasit duke u premtuar se do të kthehemi përsëri kur të ketë mbaruar shtrimi i rrugës së tyre me asfalt. -Aha me sa duket do të vononi , foli Daut Çerpja se kështu si e kanë nisur kjo rrugë do të vonojë por bëni mirë të vini sa më shpesh, të shkruani sa më shpesh për ne se ndoshta atëherë zgjohet dhe Bashkia se këtu jetojnë njerëz.

PO BATHORJA KU ËSHTË?

Para pak vitesh erdhi një emigrant nga Kanadaja. Kishte kohë që ishte larguar e me ca harta të vjetra kërkonte pronat e gjyshit në Bathore. Kishte ndaluar pikërisht aty ku të gjithë tashmë e njohin si “Kthesa e Bathores” e me sytë e “shqyer” nga habia pyeti njeriun e parë që takoi në rrugë:-Po Bathorja ku është? Ja këtu fillon Bathorja dhe shkon e shtrihet deri në kufi me Zallherrin, i thanë emigrantit. -Jo nuk ka mundësi,

Tirana tjetër

si, këtu ka qenë djerrë, vend pa ndërtesa, sot po më gënjejnë sytë apo para meje shikoj një qytet krejt të ri. -Është e vërtetë se këtu dikur ka qenë djerrë e sot ja qyteti i ri po zgjerohet dita ditës. Agronit ia kishin treguar këtë ndodhi kur kishte shkelur për herë të parë në Bathore për të vizituar një mik që ishte futur në shtëpinë e re. Tani jo vetëm mua por ua tregonte të gjithëve. Makina e kaloi kthesën e Bathores e u fut me shpejtësi në rrugën e shtruar bukur e me trotuar me beton anash. Në të dyja krahët e rrugës kishte shtëpi të bukura e biznese të ndryshme si rrobaqepsi, mobileri, lokale e permanente, internet e kurse kompjuteri, lokale dasdash e markete të ndryshme. Nuk është më ajo Bathorja e viteve të para , ndryshimi këtu ndodh dita ditës ndaj dhe emigranti nga Kanadaja kur nuk u besoi syve kishte të drejtë. Tek “Gjashta” ndaluan dhe u futëm në lokalin më të afërt. Një burrë rreth të gjashtëdhjetave sapo e kishte hapur lokalin. Quhej Alush Fejza e ishte nga Venishti. -Djali im ka punuar vite me radhë si emigrant në Itali e tani ka ardhur këtu pranë shtëpisë, hapi dhe këtë picerinë dhe nuk është keq. Jo që ka shumë punë por mjafton në darkë është në shtëpi. Profesioni e mësoi në Itali e ja tani edhe këtu punon pak, vijnë jo vetëm nxënës e mësues ngaqë shkolla është afër por më së shumti vijnë edhe familjarë. Si djali im ka shumë në Bathore, thotë Alushi. Të gjithë janë vetëpunësuar apo punësuar në privat se sa për shtetin ne aha nuk na shikon njeri. Pas pak piceria u mbush plot me nxënës të shkollës të cilët sapo kishin mbaruar mësimin. Në qendër të Bathores rrimë një copë herë me një grup mësuesish. Shaka, të qeshura, na çlodhin paksa kemi filluar ta ndjejmë lodhjen nga gjithë ajo rrugë që kishim bërë që nga Tirana, në Kamëz, Valias, Laknas e ja tani në Bathore. Njëri nga mësuesit Kujtim Gjoka nis e tregon historinë e viteve të fundit. -Këtu në Bathore komuniteti dibranë ka të veçantat e tij që dallohet nga komunitetet e tjera. -Se vetëm në Bathore, futet në bisedë një mësues tjetër. Kudo dibranët në këto vite tranzicioni janë shquar, kanë mbajtur ekuilibër dhe janë treguar njerëz me kulturë. Këtë e thonë edhe të tjerët. Nxënësit po dilnin nga lokali i Alushit me pica ndër duar e ne u përhëndetëm me mësuesit të cilët sapo kishin përfunduar mësimin. Na duhej ta linim paksa asfaltin e të ecnim në një rrugë të pa shtruar. -Makina ime nuk e ka problem për këtë rrugë, thotë

Agroni, pastaj është e shkurtër. Këtu dikur kanë qenë stallat e bagëtive. Kështu quhet prapë por ama është thjesht një toponim që duhet zhdukur. Ja i shikon shtëpitë që kanë ndërtuar dibranët. Të gjitha të bukura, me ambiente jashtë të zbukuruara me pemë e lule. Këtu ka shumë dibranë, nga Çidhna, Reçi, Sllova, Shumbati, Kastrioti, Selishta. Nga të gjitha zonat ka e sejcili jeton më mirë se tjetri. Në lokale pak njerëz gjendeshin në Bathore, në markete po, ishin mbushur të gjithë plot. Një vajzë e re doli me qese të mbushura nga marketi i Emriut. -Gerta Mandri, nga Shumbati u prezantua. Vazhdoi studimet për ekonomi por tashmë kemi marrë pushimet. Bathorja është në vigjilje të festave. Këtu festohen edhe krishtlindjet, edhe viti i ri. Ka nga të gjitha trevat në Bathore, nga të gjitha besimet. Ka edhe xhami por ka edhe kishë, ka edhe shkolla edhe qendra të mëdha interneti, ka dhe rrugë të shtruara, dhe mjedise çlodhëse. Bathorja ka ndryshuar shumë. As ne kur u ngulëm në fillim nuk na mbushëj mendja se do të ndodhë ky ndryshim kaq shpejt. Një qytet krejt i ri në një vend që deri dje ishte djerrë e moçal. Fjalët e Gertës nuk donin koment. Dukej me sy ndryshimi që kishte ndodhur në Bathore.

NË VEND TË NJË REPORTAZHI TJETËR.

Mbrëmja ra e lëvizjet e njerëzve filluan të pakësohen. Lokalet pothuaj janë boshatisur e nga marketet njerëzit dalin me trasta të mbushura me ushqime. Të gjithë janë në vigjilje të festave të fund vitit. Në qetësinë e natës e lamë pas Bathoren dhe u nisëm drejt Tiranës. -E përfundam rrugëtimin tonë mes dibranëve, i them Agronit i cili kishte hapur kasetafonin e makinës dhe po dëgjonte me vëmendje një këngë popullore të kënduar nga Arif Vladi. -Jo, jo ke shumë rrugë për të bërë nëqoftëse kërkon të takohesh me dibranët që jetojnë në Tiranë. Dibra është e madhe, popullsia ka lëvizur jo vetëm në Kamëz por edhe në vende të tjera. Dibranë ka në Paskuqan, në Babru, Kinostudio, Kombinat, Shkozë, Sauk. Jemi shumë apo jo, foli Agroni, jemi komuniteti më i madh. Jemi vendi i katërt në shkallë vendi për nga sipërfaqja. Po nga popullsia? Sikur të ishin të dy Dibrat bashkë ne përbënim.... -Nejse herë tjetër, herë tjetër duhet të shkruash për dibranët kudo ku janë, pse jo dhe në diasporë. Kështu duke biseduar me Agronin u futëm në Tiranë por ideja për një reportazh tjetër më pëlqente...

Uji i Dibrës së Madhe më i miri në Maqedoni dhe i treti në Evropë

Dibër-Mazllum Lleshi, drejtor i Ndërmarrjes Komunale Publike “Standard”

Në takimin me gazetarë Mazllum Lleshi, drejtor i Ndërmarrjes Komunale Publike “Standard” në Dibër, deklaroi se, “ në mblledhjen e fundit të Këshillit Drejtues të drejtorëve të ndërmarrjeve publike, në praninë e Ministrit të Transporteve dhe Lidhjeve të Maqedonisë, u shpallën analizat e fundit për gjendjen kimike dhe biologjike të ujësjellësit të Dibrës të kryera në Maribor, ku del se uji i Dibrës për nga cilësia është i pari në Maqedoni dhe i treti në Evropë. Me këtë ne dibranët duhet të krenohemi për ujin që na ka dhuruar Zoti, prandaj është mëkat që ky ujë të keqpërdoret.

Duke folur për momentet më të rëndësishme të vitit 2009, ai shtoi se, “ne si ndërmarrje publike arritëm të sigurojmë ujë të pijshëm cilësor. Këtë e arritëm nëpërmjet organizimit të kujdestarisë 24 orëshe, të gatshëm për rregullimin e tërë defekteve që paraqiteshin në rrjetin e ujësjellësit.

Apeloj te qytetarët se ne obligimet tona i përmbushëm, tani u mbetet qytetarëve që t’i kryejnë obligimet e tyre ndaj ndërmarrjes tonë, duke e bërë pagesën për ujin e shfrytëzuar dhe për bërllokun e hedhur. I lus qytetarët që deri më 25 dhjetor t’i shlyejnë borxhet që i kanë ndaj ndërmarrjes sonë dhe të mos detyrohemi që këtë ta kërkojmë përmes ligjit.

Nga një janari 2010 do të bëhet instalimi i ujëmatësve digjital dhe nuk do të lejohet pagesa afrove e ujit sipas dëshirës së qytetarëve.

Borxhet e qytetarëve dhe personave fizik dhe juridik në Komunën e Dibrës arrijnë 596 mijë euro. Kjo për ne është e papërballueshme dhe pengon për përmirësimin e rrjetit dyzet- vjeçar të ujësjellësit dhe për pajisjen e magazinave me pjesë rezervë dhe përtëritjen makinave dhe mekanizimit të nevojshëm për përmirësimin e cilësisë së shërbimeve ndaj qytetarëve. Ata që do ta paguajnë borxhin deri më 25 dhjetor do të kenë si shpërbllim një shportë plastike 120 litërshe për hedhjen e bërllokut.”, tha në fund drejtori Mazllum Lleshi.

Rexhep TORTE

Vigjilentë ndaj përhapjes së gripit A1H1N1

Reziku i epidemisë së Gripit të Derrit imponoi nevojën që në Dibër të themelohet shtabi për mbrojtjen nga ky grip i rrezikshëm.

Shtabi i emergjencës përbëhet nga Dr.Argëtim Fida, kryetar i Komunës , përkatësisht kryetar i Shtabit dhe anëtarët Dr. Ylber Kokale, drejtor i Shtëpisë së Shëndetit, Dr.Baki Alili, drejtor i Spitalit të Përgjithshëm, Dr.Mentor Mela, drejtor i Entit për Mbrojtje Shëndetësore, Dr.Nehat Hysa, infektolog dhe Evzi Skara, sekretar.

Në takimin që pati Shtabi kundër Gripit të Derrit (A1H1N1), u dhanë shpjegime të hollësishme lidhur me përhapjen e këtij gripi, karakteristikat ndërmjet gripit sezonal dhe gripit A1H1N1, mënyrën e përhapjes, masat që janë ndërmarrë për mbrojtjen nga ky grip në të gjitha shkollat e Komunës së Dibrës. Në këtë takim u dhanë informata orientuese për qytetarët që të drejtohen fillimisht te mjeku amë.

Të pranishmit njoftuan edhe për repartet e përgatitura për të sëmurejt eventualë dhe për numrin e arritur të vaksinave dhe të tabletave Tamiflu.

Në këtë takim u tha se Shtabi është në kontakt të vazhdueshëm me Ministrinë e Shëndetësisë së Maqedonisë dhe se tashmë ka filluar vaksinimi i personave më të rrezikuar.

Rexhep TORTE

“...rëndom bashkëbiseduesi i ditëve tona kam përshtypjen se bëhet i padurueshëm, pikërisht ngaqë nuk di të dëgjojë. Dhe kur nuk di të dëgjojë, nuk di as të përgjigjet.”

Nga: Agron TUFA

Një paradite shtatori të këtij viti njoha në Peshkopi Dritanin, një koleg të mikut tim më të ngushtë të fëmijërisë. Për të më kishte folur dhe më parë miku im, sipas rasteve dhe rrethanave, që lidheshin me jetën intelektuale të qytetit të vogël. Dhe ja tani e kisha përballë, në tavolinë. Ishte natyrë kureshtarë, por aspak llafazane dhe, gjykuar nga biseda e qetë në lulishten e hotel-turizmit, Dritani u përkiste atyre bashkëbiseduesve të rrallë që zotërojnë artin e vëmendshëm të dëgjimit. Sepse rëndom bashkëbiseduesi i ditëve tona kam përshtypjen se bëhet i padurueshëm, pikërisht ngaqë nuk di të dëgjojë. Dhe kur nuk di të dëgjojë, nuk di as të përgjigjet.

Dritani ka mbaruar studimet për fizikë në një universitet të Stambollit dhe jep në gjimnazin e qytetit lëndën e fizikës. Është lexues i rrallë i letërsisë artistike, i filozofisë dhe teologjisë, sikundërse dhe një besimtar i devotshëm. Kisha edhe unë kureshtje të bisedoja me të. Sa për ta zënë fill kuvendimin e pyeta për një prej çudirave paradoksale që pata dëgjuar ato ditë në fshat. Ishte fjala për një katundarin tonë, një fermer i mesëm, burrë te të pesëdhjetat, i cili çdo vit paguante t’i këndohej *hatme* Enver Hoxhës. Kjo ishte bërë traditë, si duket, sepse sekreti kishte dalë dhe pesëdhjetëvjeçarin, të cilin po e quajmë Shaban, njerëzit e mi të fisit e konsideronin, me të drejtë, hipokrit, duke mos i zënë besë e duke krijuar njëfarë distance. Ja për këtë e pyeta Dritanin:

- Si ka mundësi të bëjnë vaki gjëra të tilla?

- Ja që ka... dhe jo vetëm një rast,

- tha duke ngritur supet.

- Dakord, po si mund ta marrë përsipër njeriu i fesë t’iu bëjë një shërbim i tillë këtyre njerëzve? Këtë s’e kuptoj!

- Ka, zotni, ka. Për fat të keq... Imami i katundeve tuaja, për shembull.

Meqë nuk e dija kush ishte imam në fshatrat tona, nuk e ngacmova më tej bisedën.

Kuvendimi rrodhi në tjetër temë. Po e pyesja për letërsinë otomane, për prozën e dhe poezinë e sotme turke, për autorë të veçantë që i njihja shumë pak dhe për të tjerë, që vetëm i kisha dëgjuar. Dritani përgjigjej me aq sa kishte mundur të njihte dhe zbulova se njihte jo pak. Kishte dhe shije të hollë e të përpunuar artistike. Kur ora po i afrohej dymbëdhjetës, ai na kërkoi leje. Ishte ditë e premte dhe i duhej të shkonte të falte të xhumanë. Edhe ne u ngritëm me mendimin për ta përcjellë deri tek xhamia. Me këtë rast të vazhdonim dhe bisedën përgjatë bulevardit. Kur arritëm tek xhamia qemë duke u ndarë me Dritanin, por miku im i fëmijërisë tha, se nuk ishte keq ta shoqëronim Dritanin edhe në falje, mandej të dilnim së bashku.

- Me gjithë qejf, - thashë, - por duhet ta dini që unë nuk i di ritet.

- Bëj si ne, - tha Dritani.

- Por do të ishte një imitim dhe ju e dini: artifica është ca si e sikletshme, - thashë.

- Mirë, si të duash, - tha Dritani. – Por rituali parakupton përlutjen dhe lutjen para Zotit, jo para njeriut.

- Sigurisht, ashtu e kuptoj, por unë nuk i di frazat e lutjes dhe duke mos ua ditur kuptimin fjalëve e gjesteve, nuk i mbush ato me kuptimin që duhet, apo jo?

- Mund t’i mbushësh me kuptimin që do t’u japësh ti. Struktura e lutjes në gjuhën shqipe nuk ndryshon në thelb. Për t’iu lutur Zotit për triumfin e së Mirës, fjalët gjenden vetë: të pastra, të çiltra, të drejtëpërdrejta. Të siguroj! – tha Dritani.

Bëra me të vërtetë ashtu. Morëm abdesin dhe iu nënshtrova lutjes, si-

Fytyra e Dritanit që përndezur. Nga mundimi? Nga sikleti? Nga pështjellimi që jepte ajo bisedë apo nga përpjekja për të përcjellë filozofinë e tij të besimit, që ngrihej mbi përvojën tonë të përditshme, mbi bëmat tona plot inate tokësore, në mënyrë që asnjëherë inati të mos na e mundë durimin.

pas ritualit, duke pëshpëritur me vete në gjuhën shqipe atë, që besimtarët e tjerë e thonin në arabisht.

Mund të them se pa farë zori vendosa harmoni me veten.

Pasi mbaroi falja, ishte parashikuar një ligjëratë, që do ta mbante një djalë i ri. Bashkë me miqtë e mi u ulëm në gjysmerrethin e besimtarëve të tjerë.

Por habia ime që e fortë kur në atë gjysmërreth pashë të ulur këmbëkryq një fytyrë që ia qëllllova jo pa zor se kush ishte. E pyeta Dritanin dhe ai më tha se nuk gabohesha: ishte një nga ish-sekretarët e Partisë së kooperativës, i cili ishte bërë i famshëm në rrëfimin e më të mëdhenjsh, qysh kur isha fëmijë, pikërisht për zellin dhe kurajën e tij të keqe. Ishte Remziu i gazepshëm, i cili qe fiksuar në kujtesën e fshatarëve si njeriu që i priu me kazëm e buldozer rrëzimit të minaresë së fshatit tonë në vitin 1967. Këtë s’e luante topi! Veçse tani ai kishte pësuar disa ndryshime: në vend të kapeles me stretchë, tani mbante në kokë një kësulë tradicionale dibrane, ndërsa ndër gishta rrëkëllente kokrrat e tespiheve. Ishte plakur, thinjur e ngjallur dhe

ngjante si një gjysh i dhembshur e babaxhan.

- Si ka mundësi?! – i bëzajta Dritanit në vesh. – Ai është Rrema i zi, ish-sekretari i Partisë, vetë Rremë Hoxha, që i ka vënë kazmën xhamisë së fshatit tonë!

- E saktë, - m’u përgjigj Dritani. – Përveç kësaj, është dhe imami i katundeve tuaja, bash njai që i merr lekët vit për vit Shabanit tuaj, për t’i kënduar *hatme* Enver Hoxhës...

- Ç’thua more? Po si e pranoni në xhami këtë vampir?

- Se mos vetëm ai? Pa shih pak më poshtë... Ke një ish-sekretar tjetër partie, Nazri Shehun... veçse ai ka qenë jo i kooperativës, por i Ndërmarrjes Komunale, këtu, në Peshkopi. Edhe ai ka vënë kësulë të bardhë. Pak më poshtë është dhe një i tretë, një ish-aparatçik në ish-Komitetin e Partisë. Ka sa të duash, mos u lodh...

-Po si i duroni xhanëm! Ju qofshi!

- Ç’të bëjmë, sipas teje? T’i nxjerrim jashtë?

- Ju e dini... por këta janë *munafikët*. Mos kujtoni se do të kenë brirë...

- Shansin për të ndryshuar nuk mund t’ua presë kush, mor Agron.

Ndërkaq djali i ri po rrëfente një episod a paravoli nga jeta e profetit Muhamed a.s, për njëfarë vrasësi të xhaxhait të profetit. Por më vonë ai qenëkësh kthyer në fenë muslimane. *Kur ai i ra ndër këmbë profetit dhe i tha se është penduar dhe është kthyer në fenë islame, Profeti Muhamed a.s iu përgjigj: “që ke kthyer në fenë e All’llahut ke bërë mirë, por rueju prej meje sa më larg; mos më dil parasysh, mos u fal në një xhami me mua, mos kremto festa e sharte të fesë islame në atë vend ku jam unë; rri sa më larg syve të mi!”*

- A nuk është blasfemi t’i keni përherë parasysh këta njerëz, duke e ditur mirë kush kanë qenë? Aq më tepër që tashmë i dini se me çfarë punësh merren? Ti vetë e pranove, - i thashë i çmeritur Dritanit.

- Po, vetë të thashë dhe e di me se merren. E di se u plotësojnë dëshirat nostalgjikëve si puna e atij

Shabanit tënd, duke i kënduar *hatme* Enver Hoxhës; e di se në zgjedhje janë të parët që votojnë për trashëgimtarët e komunizmit, u shtrajnë madje dhe dreka, angazhojnë familjen, fafesisin me mace e me minj, por më kupto: ky është tempull dhe tempull lutjeje e besimi! Nuk mund t’u lexojmë biografinë kush kanë qenë, si kanë qenë e çfarë kanë bërë. Nuk mund t’u ngrehim gjyqin, siç kanë bërë dikur ata vetë me ne! Nuk është në tagrin tonë t’i gjykojmë, se ka kush gjykon...

- Është e neveritshme t’i shohësh, more mik! – kundërshtova, teksa dilnim. – A e dëgjove ligjërujesin? Vetë Profeti i thotë vrasësit të xhaxhait: “*rrri sa më lar syve të mi!*”

- Dëgjo, të ta sqaroj pak më thjeshtë, - më tha si me të lutur Dritani. – Jo se nuk kuptoj unë, jo se nuk ndjej të njëjtin zemërim e çmeritje për ta, njësoj si ti dhe jo se besoj, që ata do të jenë bërë më të mirë. Përkundrazi! Janë bërë më të neveritshëm nga sa ishin (Allahu na mëshiroftë!); por feja jonë është paqe, paqe... kupton? Dhe në këto prova të përbaljes me ta në tempull, një besimtar me zemër të pastër *nuk duhet t’ia mundë inati durimin!* Përndryshe edhe ne do të bëheshim si ata. Ky është ndryshimi. Dhe ti, që e ke lexuar *Inxhilin* (Biblën), e ke më të lehtë ta kuptosh mësimin e hazreti Isasë (Jezu Krishtit): kundërshtari mundet me madhësinë e mëshirës!

- Edhe në rastet ku para hundës suaj këndojnë *hatme* për Enver Hoxhën?

- Nuk kanë ku të shkojnë më tje. I dëshpëruari përpëlitet, derisa prek murin e qorrsokakut. Me tej s’ka ku shkon. Me tej, miku im, është muri, shkëmb i gjallë, i lagësht, i ftohtë, i pakalueshëm...

Fytyra e Dritanit që përndezur. Nga mundimi? Nga sikleti? Nga pështjellimi që jepte ajo bisedë apo nga përpjekja për të përcjellë filozofinë e tij të besimit, që ngrihej mbi përvojën tonë të përditshme, mbi bëmat tona plot inate tokësore, në mënyrë që asnjëherë *inati* të mos na e mundë durimin.

Dibër e Madhe - Ekspozitë për trashigiminë kulturore dhe natyrore e Dibrës dhe e Rekës

Do të restaurohen shumë objekte kulturore

Në organizim të Ministrisë për Kulturë të Maqedonisë në Hamamin e qytetit në Dibër, më 15 dhjetor u hap ekspozita me fotografi me moton “trashëgimia kulturore dhe natyrore e Dibrës dhe e Rekës. Ky aktivitet u organizua në kuadër të programit rajonal për trashëgiminë kulturore dhe natyrore në Evropën Juglindore, si pjesë e projektit për zhvillimin rajonal të Dibrës dhe të Rekës. Në këtë aktivitet merrnin pjesë Argëtim Fida, kryetar i Komunës së Dibrës, Mukrem Mehmeti, kryetar i Komunës Mavrovë-Rostushë, Pasko Kuzman, drejtor i Entit Republikan për mbrojtjen e monumenteve kulturore, Behixhudin Shehapi, drejtor i Entit për restaurimin e monumenteve kulturore dhe Ruzh-

di Lata, myftiu i Dibrës.

Argëtim Fida duke e hapur këtë ekspozitë, deklaroi se, “ ky projekt ka të bëjë me zhvillimin kulturor dhe ekonomik të Dibrës dhe të Rekës, në kuadër të të cilit është edhe kjo ekspozitë me fotografi që pasqyrojnë vlerat kulturore dhe bukuritë natyrore të këtij rajoni.”

Behixhudin Shehapi me këtë rast, u shpreh se, “ Dibra sëbashku me Krushevën, Ohrin dhe Kratovën është ndër qytetet më autentike, qytet ku gërshetohen vlerat e kulturave të ndryshme, qytet që meriton kujdes dhe investime. Qendra nacionale për konservimin e trashëgimisë kulturore sëbashku me Drejtorinë për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore ne do të investojmë në këtë zonë

nëpërmjet buxhetit të Maqedonisë në vitin 2010, në Hamamin e Vjetër, në rikonstruksionin e Teqesë së vjetër, do të riparohen varret rreth Xhamisë së Hynqarit.”

Qëllimi i këtij projekti i bashkërenduar nga Këshilli i Evropës zbatohet në nëntë vende të rajonit dhe ka për qëllim formësimin e strategjive afatmesme dhe afatgjata të zhvillimit me synim të forcimit ekonomik dhe të përmirësimit të cilësisë së jetesës së popullatës në këto zona.

Rajoni i Dibrës-Rekës ka parakush-te të shkëlqyera dhe trashëgimi të pasur kulturore për zhvillimin e turizmit. Xhamitë, kishat dhe manastiret dhe objektet e shkëlqyera arkitektonike, zejet tradicionale dhe

doket në këtë ambient të shkëlqyer natyror janë karakteristika për ring-

jalljen e këtij rajoni.

Rexhep TORTE

Rexhep Doda, 1 vit pas humbjes se njeriut të tij të dashur, sjell kujtimet në vite me plot dashuri

Në Peshkopi, pas afro 60 vitesh

Nga: **REXHEP DODA**

Zbres me vështirësi nga makina dhe filloj të ngjis shkallët e pallatit. Nga udhëtimi i gjatë ndihem tejet i lodhur, por i gëzuar dhe plot emocione. Kthehem nga Peshkopia, të cilën e “takova” pas afro gjashtëdhjetë vitesh. Veçse vetëm, pa Mandën, e cila kohët e fundit nuk është ndjerë mirë.

Derën e apartamentit ma hap Manda dhe sakaq e lëshoj veten në krahët e saj. Më vjen sikur jemi ndarë që prej dy muajsh e jo prej vetëm dy ditësh. Prej shumë e shumë vitesh nuk jemi ndarë për asnjë moment nga njëritjetri. Ajo më shtrëngon fort, ndërsa unë dridhem i tëri nga malli dhe emocionet. Në dorë kam çantën e udhëtimit dhe një buqetë me lule. Futemi në kuzhinë dhe ulemi. Buqetën me lule ia vë në prehër Mandës.

- Ah, më paskë sjellë një tufë lule të mrekul-
lueshme! – u ngazëllye ajo.

- Nuk t'i kam sjellë unë, Manda. Janë lule Peshkopie – i thashë dhe ndërkohë hapa çantën prej nga nxora medaljonin “Qytetar Nderi”, akorduar nga Këshilli Bashkiak i Peshkopisë dhe një qeleshe tipike dibrane, borë të bardhë, që e vura në kokë. – Këto lule dhe këto qeleshe...

Dhe fillova t'i tregoj hollësisht gjithçka që përjetova në qytetin ku kaluam disa vite të rinisë...

* * *

Është shtatë qershori i vitit dymijë e shtatë. Me nipin Etjon në timonin e makinës po udhëtojmë drejt Peshkopisë. Ftesa nga bashkia e këtij qyteti që më dha e i dhashë shumë, për të më dorëzuar titullin “Qytetar Nderi”, më ngazëlloi së tepërmi. Gjatë gjithë karrierës time, ushtarake e civile, kam marrë shumë medalje, dekorata e tituj, por vlerësimi që më bënë qytetarët e Peshkopisë më duket më i larti që më është bërë në jetë.

Udhëtimi ishte i gjatë e i lodhshëm. Aq sa ti, Manda, s'mund ta përballoje. Arritëm pasdite dhe u akomoduam në një hotel të qetë e të pastër, si vetë dibranët. U çlodhëm paks dhe dolëm bulevardit kryesor të qytetit. Ty të kujtohet shumë mirë ai bulevard i mrekullueshëm ku kemi bërë sa e sa xhiro, me blirit anës trotuareve, që gjatë qershorit lëshonin aromën gjer brenda apartamentit tonë. I tillë ishte ende, por... mungonte diçka thelbësore. Anës trotuareve, aty ku dikur dora mjeshtërore e lulishtarit Agush mbillte dhjetëra e dhjetëra lule shumëngjyrëshe, tani pronarët e lokaleve të shumtë, ngjitur me njëri-tjetrin kishin "mbjellur" dhjetëra tavolina për klientët që rrufishnin pareshtur kafe e raki. Kalova pranë lulishites që ishte dikur krenaria e qytetit, por edhe ajo tashmë ishte pushtuar thuajse e tëra nga lokalet... Por le t'i lëmë këtë dhe të flasim për gjërat e bukura që qytetarët e Peshkopisë, të rinj e të vjetër, i kanë ruajtur.

Në çdo hap që hidhja, takoja miq të hershëm të cilët më takonin gjithë dashuri e respekt, më pyesnin për ty e për fëmijët dhe kujtonim plot nostalgji aspekte të jetës së atyre viteve.

Të nesërmen, në ora 10 paradite, para se të organizohej ceremonia e dhënies së titujve të nderit për z. Ulvi Shehu, z. Munir Shehu (pas vdekjes) e për mua, na priti kryetari i bashkisë, z. Ilir Krosi, djalë i ri e i pashëm, i brishtë në dukje, por tepër energjik. Na përshëndeti gjithë përzemërsi dhe na uroi mirëseardhjen. Biseduam rreth një orë për tema nga më të ndryshmet: familjare, shoqërore, por sidomos për probleme të qytetit të Peshkopisë.

Në ora 11 morëm udhën drejt Pallatit të ri

DY FJALË

*Kur humbet njeriun më të afërt e më të shtrënjtë të jetës, siç është bashkëshortja, na-
jen një boshllëk të thellë shpirtëror dhe jeta
e mëtejshme të duket krejt e pakuptimtë. Ke
humbur njeriun e jetës, atë që për disa deka-
da e pate bashkëshortë, shoqe, këshilltare,
atë me të cilën ndaje çdo gjë të kësaj jete.*

U bënë muaj që unë kam humbur Diamandën time të shtrenjtë dhe ende nuk pajtohem dot me fatkeqësinë që më goditi. Nuk mësohem dot me këtë të vërtetë të hidhur e të pashmangshme. Dita kalohet disi. Herë me Ketin, Edin apo nipërit e herë me shokë e miq e humbas mendjen. Por nata është e vështirë. Në netët e pagjumë, vegimi i fytyrës së Mandës më shfaqet ngado: në faqen e murit, në sipërfaqen e tavanit, me një fjalë kudo nga hedh vështrimin. Më vjen në mend përkujdesja e saj e veçantë dhe fjalët e ëmbela. Manda i jepte kuptim jetës sonë. E bënte atë më të gëzueshme, më të gjallë. Prania e saj më ngjallte optimizëm në ditë të mira e të vështira të shumë e shumë viteve që kaluam bashkë. Ndaj shpesh shprehem se “Diamanda qe diamanti i jetës sime!”.

Kanë kaluar muaj që nuk kam shkelur pragun e apartamentit ku kaluam kaq e kaq vite të bukura. Tani jetoj pranë Ketit, vajzës sonë të mrekullueshme. Ndjej tërë dashurinë dhe përkujdesjen e saj dhe të Edit, dhëndrit tonë të rrallë. Megjithatë, momentet e vështira nuk i shmang dot. Përipiqem, por e kam të pamundur. Kam kaluar çaste shumë të vështirë në jetë, por kisha pranë Mandën që m'i lehtësonte ato, jo vetëm me fjalën e saj të ëmbël, por edhe me karakterin e fortë që kishte. Kurse tani gjithçka është krejt ndryshe. Jam ligështuar. Ka raste, ndoshta edhe për shkak të moshës, që e lëshoi veten dhe lotë të nxehtë më rrëshqasin mollaëve të faqeve. E pranoj, dobësi, por kjo ndodh krejt jashtë vullnetit dhe besoj se do të më falni.

Kaluam një jetë të tërë bashkë, me më shumë gëzime se sa hidhërimë. Më vijnë në mend ngjarje e ndodhi të shumë viteve më parë e deri tek më të vonët. E ndjej se s'mund t'i mbaj më brenda meje. E shoh të domosdoshme që këto mendime e ngjarje t'i hedh në letër. Kështu mund të zbraz hidhërimin. Por më shumë e ndjej si një detyrim ndaj fëmijëve, nipërve e mbesave, miqve e shokëve, që nëpërmjet këtyre kujtimeve, të ruajnë e ta mbajnë të gjallë e të paharrueshëm kujtimin e Mandës sonë të shtrenjtë.

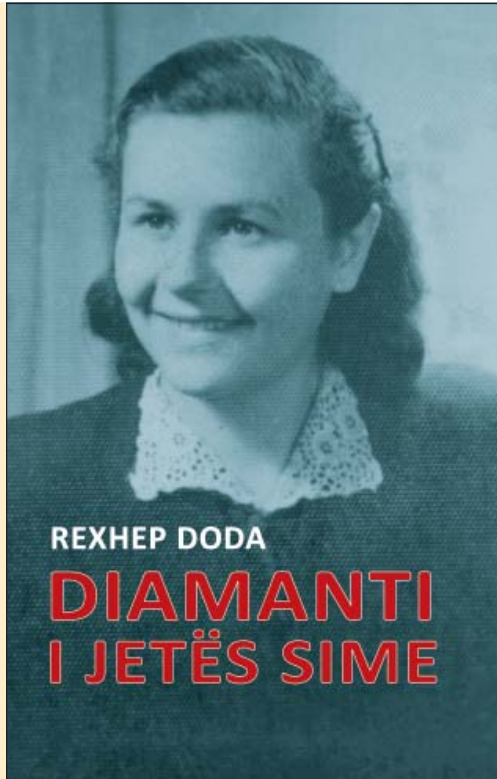
Dhe së fundi, nuk mund të rri pa përmendur se këto shënime u botuan në sajë të përkujdesjes së pakursyer të Ketit, Ed Kapedanit e Pirro Dodës, për të cilët, siç thonë ata vetë “është gjëja më e vogël që mund të bënim për të mbajtur të gjallë e pashlyer kujtimin e mamit e vjehrrës së papërsëritshme!”

Autori

të Kulturës “Haki Stërmilli”, ngritur pikërisht në atë vend ku unë dikur mora iniciativën e ndërtimit të një parku, në pistën e të cilit edhe ne kemi vallëzuar disa herë nën tingujt e orkestrës. Ishte një park shumë intim, me atë djalë me një peshk në duar që hidhte ujë në formë shatërvani dhe me ato kabinat ku çiftet dëfrenin e bisedonin gjithë intimitet, të kujtohet Manda? E kuptoj që më rrëmbejnë kujtimet e atyre viteve, por ç’të bëj, s’më ndahen nga kuitesa.

Salla e koncerteve bashkë me llozhën ishte mbushur cep më cep aq sa shumë qytetarë kishin mbetur në këmbë. Në skenë, në një ekran ishin projektuar portretet e tre personave që do të nderoheshin me këtë rast. Dy vajza prezantonin materialin letrar të përgatitur mjesh-tërisht nga z. Lavdrim Shehu, me regjisorën gjithë finesë të mikut tonë, Inajet. Ndërsa përmes projeksonit, në ekran paraqiteshin pamje të hershme të Peshkopisë, objekteve të ndërtuar ndër vite e kështu me radhë. Teksti letrar alternohej me këngët e mrekullueshme dibrane dhe me përshëndetje të qytetarëve që ngjiteshin në skenë nga salla. Në një çast, në skenë u ngjit Hiqmet Elezi. Të kujtohet, Man-da? Është aktori i dikurshëm, aq simpatik i Estradës së Peshkopisë, që me humorin e tij ngrinte peshë sallën e shfaqjeve. Në dorë mbante dicka të mbështjellë.

“E mbani mend mësuesen Diamanda Doda?
– iu drejtua me këtë pyetje sallës dhe të gjithë

jektuesit të pjesës së re të qytetit tonë!".

Vura re se sytë e Mandës u lëngëzuan, por nuk e la veten që lotët t'i rridhnin faqeve, veçse shtrëngoi fort tufën e luleve që i vinte nga Peshkopia e largët, nga një qytetar i saj që edhe sot, pas gjashtëdhjetë vitesh ende e kujtonte.

“Pas spektaklit, vazhdova të flas, na ftuan drejt lokalit ku ishte shtruar dreka. Veç autoriteteve vendore, ishin të pranishëm edhe dhjetëra qytetarë të ftuar, rreth shtatëdhjetë persona. Ishte një drekë e pasur, me gatime tradicionale dibrane, ku nuk munguan juftat e mrekullueshme e në fund sheqerparja, ëmbëlsira e papërsëritshme që dinë ta bëjnë vetëm duart e amvisave dibrane.

Mes bisedave, përshëndetjeve e batutave të humorit, drekës iu afrua fundi. I bëra shenjë kamerierit që të afrohej e të bënte llogarinë për mua e të tjerët që më shoqëronin, por më tha se gjithçka ishte e paguar. Mendova se ishte një sponsorizim i Bashkisë, por shumë shpejt u surprizova. Shpenzimet e gjithë kësaj dreke ishin përballuar nga dera e madhe dhe e njohur e shehelerëve të Teqesë së Peshkopisë, djalë i të cilës ishte Ulvi Shehu. Ishte një gjest fisnik i kësaj familjeje të nderuar dhe falënderova gjithë mirënjohje Ulviun dhe bashkëshorten e tij, Natashën.

Dolëm nga lokali. Jashtë derës ishte krijuar një rresht i gjatë qytetarësh, të cilët na përcollën përzemërsisht, sipas traditës dibrane, “deri tek dera e oborrit të shtëpisë”. Ndërkohë që unë po zija vend në sediljen e makinës, që Etjoni e kishte ndezur, dëgjova dikë që më thirrri:

“O Rexhep Doda! Herën tjetër të na vish bashkë me Diamandën!”.

* * *

Mbarova së treguari dhe Manda foli gjithë
keqardhie:

- Eh, s' duhej t'i kisha humbur këto çaste!
Duhej të kisha ardhur dhe unë!

- E kishe të pamundur, Manda. Në këtë gjendje nuk e përballoje dot atë rrugë të gjatë e të vështirë. Do të përmirësohesh dhe do të shkojmë bashkë në Peshkopi...

- Eh, Rexhepo! – rënkoj Manda ime e sh-trenjtë, duke shprehur kështu se po flisja për një gjë të parrealizueshme.

Përqafuam fort njëri-tjetrin dhe ndjeva një aromë të mrekullueshme, që s'e përcaktoja dot në vinte nga buqeta e luleve që shtrëngonte fort, apo nga trupi i Mandës. Në ato çaste m'u duk vetja se ishim ende në atë kuzhinën e vogël e të mobiluar thjeshtë atje në Peshkopi, në atë qytet ku kaluam vite vërtetë të vështirë, por ndoshta edhe më të bukurit e jetës tonë.

merr kopjen tände

alegori

Tregime alegorike dibrane

Nga: **SHAQIR SKARRA**

Si i ke gjemtë?

E pyetën një plak njëherë:
-Si i ke gjemtë?
-Boll të mirë janë.
-E si të mbajnë?
-Mirë boll, nuk kam pse qahem. Ajo që është me pare nuk ma kursejnë, atë që është pa pare nuk ma japin.

Nja asht pak e dhjetë janë shumë

E kishin pyetur një plak të mençur nga Maqellara, që Zoti i kishte falë, siç thoshin, shumë djem dhe të gjithë ishin për hajr e jo për zullum:

-A asht mirë me pasë dhjetë djem? Plaku, sikur ta kishte përgjigjen në majë të gjuhës i qe përgjigjur:

-Mirë asht me pasë shumë e ma shumë por... Këtu u mendua pak dhe lëshoi qetë-qetë fjalën e mençur:

-Një asht pak e dhjetë janë shumë.

Kemi ardhur nga majmuni

Një ditë djali u kthye nga shkolla dhe filloi t'i tregonte babait të tij, siç e kishte zakon, ç'kishin mësuar në shkollë atë ditë. Babai po e dëgjonte me vëmendje:

-Babë, sot mësuesi na spjegoi se ne kemi ardhur nga majmuni, pra të parët tanë kanë qenë majmunë. Babai duke vështuar djalin drejt në sy, paksa dhe i inatosur i tha:

-Ti një e mësuesi yt dy, ndoshta paskeni ardhur nga majmuni. Ndërsa unë e të tjerët jo.

Ma i vogli jam unë

E pyetën një plak njëherë:
-Sa gjem ke?
-Kam tre gjem, u përgjigj plaku.
-A i ke të rritun apo akoma i ke të vegjël?
-Jo në fakt ma i vogli jam unë, pasi asnjani nga gjemtë nuk më pyet ma.

Baba po vjen, por mrapa nuk po len.

Njeri e kishte babën sëmurë dhe nuk largohej shpesh nga shtëpia. Një ditë u vonua më shumë se ditët e tjera dhe kur u kthye baba e pyeti:

-Ku ishe or bir, se u vonove sot?
-Isha kah vorret or babë! -u përgjigj djali.
-Çfarë bane atje?
-U thashë vorreve se po vjen ene baba jem!
-Po tjetër gja a u the?
-Jo or babë, jo e çfarë t'u thosha ma shumë.
-Hajt pra bir shko edhe njëherë e u thuaj vorreve se baba po vjen por mrapa nuk po len.

Dhambët e babës

E pyeti njëherë djali babën e tij:
-Or babë e si je me dhambët?
-Dhambët i kam si djalë i ri, foli baba.
-Shyqyr bre babë se nuk qenka nevoja me t'i vu të ri.

-Ashtu asht or bir kur djaln me thinja e ke akoma fëmijë.

Komshia ishte vetë

Në kruan e fshatit, një grua po u thoshte shoqeve.

-E kalova gjithë natën pa gjumë. Më trokiste një në derë e burrin nuk e kisha në shtëpi.
-Po pse nuk thirre komshiun që ke afër?

-Po komshia ishte vetë që mos qoftë.

Jepi kalit ujë e mos fishkëlle në bunarë të huj

Një udhëtar hipur mbi kalë, u ndal tek një bunar në qosh të fshatit me i dhanë ujë kalit. Aty ishte një nuse e re që po lante teshat e cila i hapi vend udhëtarit jabanxhi me i dhanë ujë kalit. Ky duke parë nusen e re fillojë të fishkëllej. Nusja duroi sa duroi dhe kur e pa se udhëtarin nuk po pushonte më së fundi mori një kovë me ujë të nxehët e ja hodhi udhëtarit fytyrës duke i thënë:

-Jepi kalit ujë e mos fishkëlle në bunar të huj.

Nuk desha me i pre fjalën

Vendosi njani me e nda gruen. Nuk mundi me e durue ma e ma së fundi shkojnë në sallën e gjyqit. Gruaja foli e para duke iu drejtue gjyqtarit:

-Zoti gjyqtar, burri im ka më shumë se gjashtë muaj që nuk me flet qoftë edhe një fjalë. Boll e kam durue deri tani, ja e shikon që edhe këtu që duhet te flas nuk po flet fare.

-A është e vërtetë kjo që po thotë gruaja juaj, e pyeti gjyqtari.

-Po Zoti gjyqtar, e vërtetë është por unë nuk kam dashur me i ndërprerë fjalën në mes, për atë kam heshtur kaq kohë.

Kur qesh mendja.

E pyetën mendjen njëherë:

-Kur qesh t'i me vehten tande?

-Unë qeshi, -foli mendja-kur i madhi nuk ia di të voglit, kur i forti nuk ia di të dobitt dhe kur plaku nuk ia di të riut.

A ma mirë para tabutit apo pas

Në një fshat kishte vdek një njeri. Kur xhemati niset për në varreza me xhenazen, njani pyeti hoxhën:

-A ma sevap është me shkue para tabutit apo pas?

-Mirë është me mos qanë në tabut, masan-aj nuk ka randësi a para ecën apo mrapa-foli hoxha.

A asht mirë me e dëgjue gruan.

U nis njani me shkue tek hoxha. Kur u fut brenda në shtëpinë e hoxhës e pyeti:

-Hoxhë a asht mirë me e dëgjue gruen?

-Jo besa nuk asht mirë, gratë nuk dinë çfarë thonë!-foli hoxha.

-Edhe unë ashtu them, nuk asht mirë me e pyet gruan, por gruaja ime kur pa se po nise-sha për tek ti, më tha:

-More burrë, si me shkue tek hoxha me duar

thatë. Merr pak mjaltë e gjalpë se kemi boll!?. Kur hoxha i dëgjoi këto fjalë, i çoi vetullat nalt, e tha:

-Besa, mirë është me e dëgjua gruan! Edhe ajo nganjëherë e gjen fjalën.

Falli i të varfnit

Ishte njani shumë i varfën. Asnjëherë nuk siguronte as bukën e gojës. U nis një ditë të fuste një fall tek një fallxhore me emër në fshat.

-Desha të di se si do ta kem fallin unë, i thotë fallxhores pasi piu filxhanin e kafesë.

-Ky falli tregon se edhe nja dy vjet kështu do ta kesh.

-Po më vonë?-pyeti fshatari.

-Më vonë mësoshesh e nuk të ban ma përshlypje!-tha fallxhorja.

Të ishte e jemja e kisha hequr

Njërit i kishte dhembur dhëmballa gjatë gjithë natës. Kur u ngrit në mëngjez po i ankohej një shoku:

-Vdiq nga dhëmballa, gjithë natën pa gjumë.

-Të kishte qenë e imja e kisha hequr, ia priti tjetri.

-Edhe unë po të ishte e jotja e kisha shkukur me gjithë rrënjë, por çfarë t'i bëj se është e imja.

Po krajat unë ku e kam?

Ishin ulur dy shokë dhe kishin filluar pijen në një lokal deri natën vonë. Kur dolën nga lokali gjumi i zuri të dy pranë njërit tjetrit anës rrugës. Njëri filloi të kruante kokën e shokut duke e ditur se ishte koka e tij.

-Mjaft ma, çfarë po ban?

-Po kruej krajat tem. Çke t'i!

-Çkraje ore, ajo asht koka jeme!

-Po atëherë unë ku e paskam krajat?

Dy vëllezër pijaneca

Dy vëllezër rrinin me orë të zgjatura në lokal. Bëheshin xurxull dhe ashtu të dy bashkë ktheheshin në shtëpi. Një natë njani vëlla nuk ishte kthyer e shkoi tjetri drejt e tek lokali që ta kërkojë.

-A ishte vëllai im këtu? pyeti kamarierin.

-Po ishte e sapo doli.

-A piu gja?

-Piu një gjysmë litri raki, foli kamarieri.

-Ma jep mua një kile bre e marroftë Zoti. Ai po na shkatërron shtëpinë.

Mos ma prish vorrin

Një plak i mençur kishte kohë që lëngonte në shtrat. Vinin çdo ditë njerëz të ndryshëm me e pa. Një ditë kur mbeti vetëm me djaln e thirri pranë dhe i tha:

-Dëgjo mor bir, se tani nuk je ma i ri. Kur të vdes unë mos le njeri pa respektuar, se të gjithë që vijnë, mos kujto se ju dhimbsem. Shumica vijnë me të pa ty se kë kam lënë prapa.

-Or babë!-i thotë djali, do Zoti e jeton gjatë, por unë do të bëj një mortë të madhe, që nuk ka ba vaki ndonjëherë në katundin tonë. Do të bëj edhe një varr të mrekullueshëm, të gjithin në mermer.

-Or bir!-foli baba, unë vorrin e kam ba vetë sa kam qanë gjallë. Të lutem t'i vetëm mos ma prish. Kaq do baba prej teje.

në treg që nga 20 dhjetori
(04) 22 33 283

Çmimi:
300 lekë

Shënime në çadër për njerëzit që mes sakrificash vuajtjesh punonin për kërkimet gjeologjike në masivet e Korabit

Nga: **Vesel HOXHA***

(Vijon nga numuri i kaluar)

Pasi zgjodha vendin, ku do të ngrihej çadra, shkarkuam paisjet nga kafshët dhe filluam menjëherë nga puna. Tashmë, kishim fituar eksperiencë në ngritjen e tyre, dhe kjo nuk përbënte më ndonjë shqetësim për ne. Duke i drejtuar vetë, punëtorët që kishin ardhur për transportin e paisjeve dhe, ato që do të punonin në hapjen e punimeve sipërfaqësore, filluam me ngritjen e çadrës. Në të tilla raste njeriu nuk mund të rrijë duar lidhur. Aq më tepër “i zoti i shtëpisë”. Vetëm kur e ndjekë vetë një punë të duket se nuk do të “pikoi”. Nuk i thonë kot, si të kruan dora jote, nuk të kruan dora e tjetrit. Konstruksioni metalik i saj përbëhej nga një kompleks tubash duroalumin me diametër rrotull tre centimetrave që montoheshin njeri me tjetrin dhe lidheshin me mushamanë e çadrës. Litarët anësor të çadrës duheshin tërhequr fortë duke u fiksuar në tokë nëpërmjet një kompleksi kunjash metalike mjaftë të fortë. Për ta tendosur mirë çadrën që të mos e shkulte era, bëhej dhe një shtërngim i dytë me disa hunj druri, të cilët veç të tjerave, i jepnin asaj edhe naltësinë e duhur. Mbylljet e dhomave brenda në çadër realizoheshin me një kompleks zinxhresh të fortë e të mëdhenj. Po ashtu dhe mbylljet e saj nga jashtë. Vendosëm dy krevatet portative në dy dhomat e brendëshme. Ndarja e dhomave realizohej me një paisje shtesë (veshje e brendëshme prej pëlhure të butë pambuku nga sipër dhe anash, me ngjyrë portokalli) e cila vendosej brenda mbulesës kryesore të çadrës. Pjesa e poshtëme e paisjes shtesë, ku vendoseshin krevatët portativë, ishte prej mushamaje të fortë e të trashë me ngjyrë të zezë, kundër lagështirës. Disa aksesori të domosdoshëm në anët e veshjes së brendëshme të pëlhurës portokalli, bënin lidhjen e saj me strukturën e përgjithshme të duroalumin. Në krahë kishte disa xhepa, funksional e praktik, ku mund të vendoseshin libra, harta etj. paisje pune fushore të nevojëshme për gjeologun. Kishte dhe një xhep të posaçëm për të vendosur nje paisje të vogël për ndiçim, që furnizohej me bateri. Në natën e errët ajo bënte një dritë të mjaftueshme, ku me dritën e saj mund të lexoje, pasi atë mund ta afroje ku të doje. Mbi krevatet portativ vendosëm dysheqet me ajer. Keshtu me rradhe paisjet e tjera për fjetje. Anash çadrës ndërtoam një kanal të thellë që të disiplinonte ujrat që të mos hynin në çadër. Me pak fjalë, brenda disa orësh baza u ngrit dhe në të u sistemuan të gjitha paisjet e fjetjes, të punes dhe ato të guzhines. Gatimi do të realizohej në mjedisin para dy dhomave portokalli, ku kishte hapsirën e nevojëshme

Kur kërkonim minerale rrëzë Malit të Korabit

për ti vendosur ato. Në tëndën e jashtme të çadrës vendosëm një tavolinë metalike portative, me syrtarë me çelës që shërbenin dhe si kasafortë fushore si dhe, disa karrige portative, që të gjitha të markës kineze. Njëqind metra larg nesh, ballë për ballë, ishte baxhoja e Rrafshes. Po kaq larg kishim dhe burimin ose kroin e baxhos. Në atë kohë ajo ishte shtetërore dhe përpunonte gjithë qumështin e Kooperativës së Kalasë së Dodës. Baza pranë baxhos dhe depoja afër postës kufitare na krijojnë shumë përparësi organizative dhe lehtësime financiare për ekipin. Ndërkohë që ne po merreshim me ngritjen e bazës, zjarmëtari Safat Hoxha, së bashku me disa punëtorë të tjerë, rregulluan në depon fushore materialet eksplozive afër postës kufitare verore të Rrafshit të Korabit. Me kohë Safati kishte bërë betonimin e derës së bunkerit dhe shtrimin me kalldrëm të saj që arkat të mos ishin në kontakt të drejtpërdrejt me tokën. Lagështira është me rrezik për lëndët plasëse, qoftë për dinamitin, amonitin, vitezitin etj. ashtu dhe për fitilin e kapsollet. As depon dhe as çadrën nuk do ti ruanim me roje. Të gjithë në këtë zonë ishin kurajozë për rezultatet e punimeve, ndaj dhe na ndihmonin shumë. Në kohën e sotme as që shkohet ndër mend të kryesh punime të tilla në mes të maleve, me atë qetësi dhe në ato kushte lehtësuese e mjedis dashamirës. Kur dielli ishte drejtuar në horizont, afër malit të Xharxhishtës dhe po perëndonte, ne pothuajse i kishim mbarësuar punët kryesore të stabilizimit të bazës fushore. Isha ulur afër çadrës mbi një gur gelqerori, dhe po haja diçka që sapo kishte gatuar ish guzhinieri i ekipit tone gjeologjik, njeriu i urtë, fjalë pak e punë shumë, zotni **Xhevat Shehu**. Me afrohet aty prane, zotni **Misim Daku**, një tjetër punëtorë veteran i gjeologjisë i cili më thotë një fjalë të urtë popullore, duke e lidhur me faktin e kohës së mirë që na mbajti: Moti ndihmon atë që punon. Drejte e ke zotni Misim, Zoti ndihmon atë që punon. Misimi për momentin nuk e kuptoi përgjigjen time, pasi fjalën mot unë ja zëvendësova me fjalën Zot. Për ta mbyllur bisedën shtova: Nuk kanë thënë kot Misim se, Trandafili ka aromën, Njeriu ka fjalën e urtë. Misimin e doja, jo vetëm se ishte thesar në shprehjet dhe fjalët e urta popullore që thoshte e përdorte, por ajo më e rëndësishmja ishte se, gjente momentin e duhur për ti thënë. Në këtë aspekt atë e ndihmonte shumë dhe kultura fetare që kishte. Atë natë në çadër do të qëndroja vetëm me **Xhevat Shehun**. Kishte marrë me vete edhe një çantë me vegla marangozi. Ai nuk paguhej për punën e marangozit. Këtë e bënte se e kishte në gjak të ndihmonte punën kur ajo ishte në të mirë të të gjithëve. Donte me çdo kusht të më ndihmonte që endrrat të mos mbeteshin ëndrra, që perspektiva të bëhej realitet. Ashtu u lidhëm dhe u miqësua bashkë, si me shumë e shumë të tjerë, nëpërmjet punës, larg familjeve, në male e në galeritë e errta të nëntokës, ne kullat e sondave dhe në pusët minerare të kërkimit. Ku nuk punuam me Xhevatin e me sa e sa të tjerë.

Specialist gjeolog gjatë punimeve fushore

Xhevatit i jepej shumë për rregullime të ndryshme që kishte nevojë një shtëpi e re. Çdo bazë pune që kam ngritur në malet e Korabit, me dhe pa çadra, ka patur në finale vulën miratuese të tij. Punëtorët e tjerë si ato që transportuan bazën dhe ato që do të hapnin punimet e kërkimit gjatë verës, u larguan për në shtëpitë e tyre. Të nesërmen do të vinin të fillonin punën. Takimin e lamë tek Pojata e Ali Jakupit, një stan ne zonën e Rebive, vend në pjesën perëndimore të Rrafshit të Korabit. Aty do të caktoja punimet e para të kërkimit. Fillimisht do të caktoja disa kanale me thellësi deri dy metro. Pastaj hap pas hapi, do të mendoja edhe për ndonjë pus të cekët, për të kontrolluar më në thellësi vazhdimin e damarëve të mineralizuar polimet-alor. Ndërsa dielli po perëndonte, duke mbuluar me hije edhe majën e Korabit, nata dalëngadalë po mbulonte gjithçka dhe temperatura filloj të ulej me shpejtësi. Kështu e kanë vendet e nalta, natën e kanë edhe në verë të ftohtë, ku ai të shpon si me gjilpërë. Ndërsa Xhevati po rrekej me disa punë rrotull çadrës, unë futes drejtë e në **“dhomën time”**. Nuk kishte ardhur koha e gjumit. Desha të shtrihem mbi krevatin e saporregulluar, për të pushuar pak dhe, për të lexuar diçka. Për të ardhur koha e gjumit, duheshin edhe shumë orë, ndonëse isha shumë i lodhur. Në male gjeologët punojnë pa orar. Këtë e kam shquar shpesh, por të rrallë janë ato që e kanë “dëgjuar mirë me vesh”. Kështu është natyra e punës së tyre fushore. Me vete kisha marrë edhe disa libra në gjuhën ruse që lidheshin me mineralet e asaj zone. I vendosa në një nga xhepat anësorë të çadrës. I pata marrë në bibliotekën e Peshkopisë. Shkak për ti siguruar ato libra u bë Drejtori i asaj kohe, **Zotni Ylvi Shehu**, një njeri i apasionuar pas asaj pune, si rrallë kush, pas asaj pune që i kishte kushtuar jetën. Tek ai kam parë të materializuar dhe, të shkrirë në një, përkushtimi dhe dashuria për punën. Ai e kryente atë detyrë fisnike pa lodhje, pa orar dhe me një vizion të qartë. Ai kuptonte se rruga për të hyrë në **“akademi”**

(ashtu i pëlqente ta thërriste me humor bibliotekën), rruga drejt dijes, kalonte edhe nga biblioteka, kalonte nga librat. Ndaj nuk lodhej duke i sensibilizuar njerëzit, në veçanti intelektualët, për ti lidhur me bibliotekën, me librat, me të rejtat shkencore, pasi ato e armatosin njeriun për “luftën” me jetën. Jo më kot kanë thënë se dituria, si stolia më e bukur e njeriut, ka rrënjë të hidhura, por pemë të embla. Të më falë lexuesi se këtu do të zgjatëm pak duke risjellë në kujtesë një dialog, që kam patur rastin ta zhvilloi me këtë personalitet të respektuar e të apasionuar të kësaj fushe, shume vite më parë.

* * *

Një pasdite dimri, në fillim vitet e para të punës në zonën e Peshkopisë, shkova në bibliotekën e qytetit, për të lexuar diçka dhe për tu interesuar në se kishin ardhur disa libra profesionalë që kisha porositur në gjuhën ruse disa ditë më parë. Miqtë e mijë në Tiranë më kishin vënë në dijeni për ardhjen e tyre. Fati e solli që salla e leximit të ishte plotë e përplotë. Qëndrova disa minuta në hollin e bibliotekës së vjetër dhe mendova të kthehesha në shtëpi. Do vijë ditë tjetër thashë me vete. Bënte edhe pak ftohtë dhe kështu e pata më të lehtë vendimin e kthimit për në shtëpi.

Duke dalë nga biblioteka, takohem me drejtorin, Zotni Ylvi Shehun. Përhëndetemi me dashamirësi, pasi tashmë ishim bërë të njohur me njëri tjetrin, falë dhe disa lidhjeve të vjetra miqësore të familjeve tona, dhe i shpjegohem, pse po kthehem për në shtëpi. Ai, me qetësinë dhe seriozitetin që e karakterizonte, më thotë: Ka vend në “akademi”, ka, dhe më ftoj të shkoja pas tij. Kur përdori fjalën akademi thashë me vete po bën shaka. Ç’lidhje kisha unë me akademinë? Vajtëm drejtë e në zyrën e tij. Një zyrë e thjeshtë por e pastër dhe me shumë libra. Libra kishte gjithë andej. Më fton të ulem diku dhe më thotë: Dëgjo, Vesel, të të tregoj diçka. Po i them - mund të vazhdoni dhe po ju dëgjoj me vëmendje, por me fjalën

akademi, më ke ç’orientuar fare. Qeshi pak nën buzë dhe vazhdoi:

Shumë kohë më parë, në kryeqytetin e **Persisë**, ka qenë themeluar një shoqëri dijetarësh, që ne e njohim me emrin, academia e heshtur (Unë të jem i sinqert me lexuesin nuk kisha dëgjuar asnjë fjalë për këtë akademi).

Në jetën e tyre ka patur shumë ngjarje interesante, por unë po të tregoi njerën prej tyre:

-Një njeri i ditur, kërkoi të antarësohej në këtë akademi dhe një ditë u paraqit tek portieri, duke i thënë që të vinte në dijeni kryetarin, i cili, në vend që ti përgjigjej me fjalë, i dërgoi një gotë të mbushur me ujë që donte të thoshte se nuk kishte vend në akademi.

Dijetari, pasi mori vesh kuptimin, mori gotën në dorë dhe vendosi në të, një petal trëndafili - duke i thënë të ja çonte kryetarit.

Kryetari kur e pa, u mahnit me mençurinë e këtij njeriu, që donte të thoshte, se një dijetar me vlerë, mund të hynte në akademi, pavarësisht nga numri i kufizuar.

Ai ua tregoi të pranishmëve gotën me ujë me petalin e trandafilit që lundronte.

Ata e pritën me gëzim, duke e pranuar menjëherë dijetarin e ri në akademinë e tyre të nderuar.

Të them të drejtën më pëlqeu shumë ajo që më tregoi por, krahasimi me mua nuk shkonte, të paktën kështu mendova në atë kohë. Nga që nuk durova, vazhdova si me ngut ti tregoi diçka të huazuar: “Nastradin Hoxhes -vijova unë - i kishin thënë se kemi marrë vesh se të kanë bërë Mbret. Nastradini u pergjigjet: Megjithatë e di se nuk është e vertetë, më vjen mirë kur ma thoni”. Qeshi më të madhe dhe duke më hedhur dorën mbi supë, po me humor, më tha: Mund të hyni në “akademi”, pavarësisht nga numri i kufizuar i vendeve,.... **pasi zyrën time do ta kesh lirë vazhdimisht....!** Kështu e mbylli atë bisedë interesante me mua drejtori i bibliotekës Peshkopi, **zotni Ylvi Shehu**.

(Vijon numrin e ardhshëm)

Nga: REXHEP TORTE

Në Dibrën e Nëntë Maleve, në Dibrën e pushkës, të trimërisë, urtësisë, dijes dhe mençurisë me aktivitete të shumta u shënua Dita e Pavarësisë dhe flamurit.

Në kuadër të shënimit të kësaj dite të lavdishme historike, të sh-tunën në Sheshin e Rilindësve në Dibër të Madhe, u përruan busti i Said Najdenit dhe busti i Josif Bagerit. Në këtë solemnit madhështor në sheshin e mbushur përplot morën pjesë Ali Ahmeti, kryetar i BDI-së, gjenerali Gëzim Ostreni, Abdylaqim Ademi, z/v kryeministër, Bujar Osmani, ministër i Shëndetësisë, Musa Xhaferi, ministër i Pushtetit Vendor, Arben Çejku ambasador i Shqipërisë në Shkup, Azgan Haklaj, kryetar i Uninot Artistik të Kombit Shqiptar, Seid Xhaferi, prefekti i Qarkut të Peshkopisë, Ilir Krosi kryetar i Bashkisë së Peshkopisë, z.Agron Reka, rektori i USHT-së, deputetë, kryetarë komunash nga Maqedonia, kryetarë të partive, Shpëtim Pollozhani, kryetar i Shoqatës së Ish të Burgosurve dhe të Dëmtuarve Politik, Ruzhdi Lata, myftiu i Dibrës, nipërit dhe mbesat e Said Najdenit dhe Josif Bagerit dhe qytetarët dibranë.

Bashkim Mashkulli kryetar i Degës së ish të Burgosurve dhe të Dëmtuarve Politik Shqiptar, tha se "është dëshira e shoqatës sonë që pas vendosjes së Skënderbeut në qytetin tonë të merr nismën edhe për ngritjen e busteve të Rilindësve Dibranë Said Najdeni dhe Josif Bageri që u realizua me kontributin e qytetarëve të Dibrës. Falënderoj pushtetin vendor dhe kryetarin e Komunës për aprovimin e kërkesës tonë. Vendosja e tyre në këtë shesh dëshmon se dibranët përkundrejt rrebeshëve në këto 100 vjet dhe sistemit jugosllavo-maqedonas, ruajtën në kujtesën e tyre bijtë e vet".

Argëtim Fida, kryetar i Komunës së Dibrës duke i përshëndetur të pranishmit, u shpreh, "Të nderuar mysafirë dhe ju bashkëqytetarë të respektuar. Urime Dita e Pavarësisë dhe Festa e Flamurit. Këtë manifestim sivjet do ta mbajmë me moton "Përjetësisht nuk na ndan më as guri".

Jemi mbledhur sot këtu që bashkërisht t'i vendosim aty ku e kanë

Bustet e Said Najdenit dhe Josif Bagerit përrurohen Ditën e Flamurit

edhe vendin në Sheshin e Rilindësve di pishtarët e shkollave të para shqipe në Dibër, iluministët Said Najdeni dhe Josif Bageri. Këtë eveniment me praninë e tyre e madhëron edhe z. Ali Ahmeti, ish Komandanti i përgjithshëm i UCK-së, aktualisht kryetar i BDI-së, pa të cilin nuk mund të imagjinohej të vendoseshin as Shtatorja e Skënderbeut as edhe këto buste.

Përsëndes z. Arben Çejku, Ambasadorin e Republikës së Shqipërisë në Shkup, z.Abdylaqim Ademi, z/v Kryeministër në Qeverinë e R.Maqedonisë së bashku me ministrat që e shoqërojnë, z.Azgan Haklaj, kryetarin e Unionit Artistik të Kombit Shqiptarë, z.Xhafer Seiti, prefektin e Qarkut të Peshkopisë, z.Illir Krosi kryetarin e Bashkisë së Peshkopisë, kryetarët e komunave, deputetët, z.Agron Reka, rektorin e USHT-së, z.Ruzhdi Lata, myftiun e Dibrës, z.Shpëtim Pollozhani, kryetarin e shoqatës së ish Burgosurve dhe të Dëmtuarve Politik, kryetarët e partive dhe posaçërisht anëtarët e familjeve të Said Najdenit dhe Josif Bagerit si edhe bashkëfshatarët nga fshati Nistrovë i Rekës së Dibrës.

Këto dy buste vendosen përkrah përmendores së ABC-së me thëniet e madhit Naïm Frashëri sepse që të dy janë nxënës dhe vazhdues të asaj që e promovonte Naimi dhe qenë nën ndikimin e drejtpërdrejtë

të tij. Falënderoj angazhimet e Shoqatës së ish Burgosurve dhe të Dëmtuarve Politik dhe qytetarët që ndihmuan financiarisht për realizimin e këtij aktiviteti. Said Najdeni u lind në Dibër më 1864 ku edhe kreu mësimet e para. Shkollimin e lartë e vazhdoi në Stamboll ku kreu Medresenë "Hajdar" të Fatihut në vitin 1888. Gjatë qëndrimit në Stamboll ishte në kontakte të ngushta me përfaqësues të Lëvizjes Kombëtare dhe posaçërisht me Naim Frashërinë. Para se të kthehet në vendlindje ai solli me vete një numër abetaresh që i shërbyen për hapjen e shkollës së parë në Dibër nga vetë ai në vitin 1988. Kjo shkollë punoi vetëm një vit, pasi që atë e mbyllën autoritetet osmane. Edhe pse një për një kohë të shkurtër ajo pati jehonë të madhe dhe ndikoi në zgjimin e ndërgjegjes kombëtare. Në vitin 1893 Said Najdeni e hapi sërish shkollën në krye të së cilës e vendosi Hoxhë Muglicën. Edhe kjo shkollë pas veprimtarisë 1 vjeçare sërish u mbyll nga autoritetet osmane.

Në vitin 1895 Said Najdeni shkon përsëri në Stamboll për tu takuar me Lëvizjen Shqiptare por atje arrestohet dhe dërgohet në burgun e Edrenesë ku takohet me patriot të tjerë të shquar si Haxhi Zeka, Hamdi Ohri, Ibrahim Mitrovica etj. Pas lirimit nga burgu ai viziton katër vilajetet dhe gjatë qëndrimit në Shkup

sërish burgoset. Në vitin 1900 e hapën për të tretën herë shkollën shqipe në Dibër. Pastaj vazhdon me aktivitetin e tij patriotik në Lidhjen e Pejës. Veprat kryesore të njohura janë "Abetare" e gjuhës shqipe "Ndetefrole" gegenisht dhe "Fe-Rrëfjësja e muslimanëve", të dyja të shkruara me alfabet dhe shkronja latine.

Parulla e Said Najdenit ishte "Që shqiptarët të shpëtojnë nga rreziku ka vetëm një rrugë: me u zgjue kombi, me mësue gjuhën e tij, me i dal zot vetes".

Josif Bageri u lind në vitin 1870 në fshatin Nistrovë të Rekës së Epërme të Dibrës dhe është një ndër figurat më të shquara të Rilindjes sonë Kombëtare. Është poet, prozator, gazetar dhe publicist. Atdhetar i flakët, i cili tërë jetën dhe veprën ia kushtoi çështjes kombëtare shqiptare.

Në vitin 1887 inkadrohet në Lëvizjen Kombëtare Shqiptare në Sofje ku veprimtarë bashkë me shumë atdhetarë të cilët i ndiqte pushteti osman. Më 1 janar të vitit 1893 ata themeluan Shoqërinë Shqiptare "Dëshira" ku Josifi ishte ndër aktivistët më të shquar. Në vitin 1899 shkoi në Stamboll ku u takua me Naim Frashërinë, i cili asokohe ishte shumë i sëmurë, por te Josifi la mbresat më të thella, për çka Josifi ia kushtoi edhe poezinë "Vajtim mbi varrin e të ndjerit vjerështor Naim

Frashëri", ku ai vdekjen e Naimin e trajton si tragjedi e kombit shqiptar. Gjatë periudhës së vitet 1905-1907 ndihmoi shumë në përhapjen e arsimit shqip ndër masat popullore. Ishte luftëtar i denjë për gjuhën dhe shkollën shqipe. Ai në vitin 1908 hapi shkollën e parë shqipe në Rekë në fshatin e tij të lindjes Nistrovë. Në maj të vitit 1910 filloi ta botojë gazetën me titull "Shqypeja e Shqypnisë" e cila luajti një rol të madh në përhapjen e arsimit dhe trajtimin të çështjes së Shqipërisë. Pas shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë, Bageri vendoset në Durrës ku Qeveria e emëron redaktor të revistës "Ushtimma e Krujës". Vdes në vitin 1915 në Shqipëri. Josif Bageri la pas shumë shkrime të botuara e të pa botuara në poezi, prozë, platforma politike, artikuj, komente dhe klithje politike. Gjatë veprimtarisë së tij pati bashkëpunim të ngushtë me figura të shquara dibrane si Said Najdeni, Jas-har Erebara, Atanas Albanski, Nikolla Ivanajn, si edhe me Luigj Gurakuqin.

Personaliteti dhe vepra e tij politike e bëjnë të jetë i pavdekshëm së bashku me Said Najdenin dhe për këtë qëllim ata do të jenë edhe krenaria e këtij sheshi i cili që nga sot do të quhet "Sheshi i Rilindësve në Dibër".

Arben Çejku ambasador i Shqipërisë në Shkup në fjalën e tij përshëndetëse, u shpreh se "Është një nder i veçantë sot për mua që adresoj sot urimin e përbashkët për festën e Flamurit nga ky pedestal i Rilindjes sonë Kombëtare, që sot e tutje do të quhet shesh i Rilindësve të Dibrës. Kjo është një ditë e madhe për të gjithë ne, një ditë respektimi dhe gëzimi. Ne do të punojmë për të përjetuar një pjesë të historisë sonë kombëtare atje. Falënderojmë edhe kontributin e BDI-së që është në kolicion qeverisë, e cila po i vë në jetë të gjitha premtimet dhe historinë tonë kombëtare".

Bustin e Josif Bagerit e zbuluan Ali Ahmti dhe Bashkim Mashkulli, ndërsa bustin e Said Najdenit e zbuluan Argëtim Fida dhe Arben Çejku.

Ky manifestim u shoqërua me një program artistik të rapsodëve dhe valltarëve dibranë.

KUJTESË: ME RASTIN E PËRVJETORIT TË LINDJES

Treva e Dibrës, si mbarë kombi ynë ka nxjerrë prijia popullor të luftës për atdhe, njerëz të thjeshtë por me bëma të mëdha, bij të patundur kundër pushtuesve të huaj. E një ndër këta luftëtarë është edhe Haziz Muda. Ky bir i Dibrës martire u lind në fshatin Pilafe rreth vitit 1869 në një familje me tradita atdhetare. Qysh në fëmijëri u edukua me kulturën e odave e mbi të gjitha me zjarrin e atdhetarizmit e të dashurisë për vendin e njerëzit. Për herë të parë e filloi betejën kundër ushtrisë së Turkut Pashës në vitin 1910 në Qafë Prush. Ushtria turke në këtë kohë, pasi pushtoi Kosovën dhe pastaj Dibrën internoi e burgosi mbi 430 burra në Manastir ndër ta edhe prijësi popullor Haziz Muda. Me t'u liruar nga internimi Hazizi u radhit me krerët e kryengritjes të cilët tashmë kishin krijuar çeta duke bërë kështu rezistencën kundër turqëve. Hazizi ishte i pari që organizoi qëndresën e afro luftëtarë nga fshati i lindjes Pilafe dhe trevat përreth dhe bashkë me dibranët trima u nis drejt Shkodrës ku qëndroi plot shtatë muaj. Bashkë me të ishin edhe Islam Muda, Abdulla Çenga, Malë Kaba, të cilët luftuan me vetmohim në mbrojtje të Shkodrës, kurse Kadri Çenga dha jetën po në

Kur vikati Haziz Muda, besa besë bini burra...

Shkodër. Ende pa u mbyllur mirë plagët e Shkodrës në shtator të vitit 1913 dibranët i provon fati i hidhur në një tjetër luftë, kundër hordhve serbe. Në këto beteja ky luftëtar i rreptë, ky organizator i flaktë e prijës popullor u shqua për heroizmin që tregoi. Në luftën e vitit 1920 Haziz Muda ishte ndër krerët kryesor kundër ushtrisë serbe si dhe në takimin që pati gjenerali serb me një pjesë të krerëve të kryengritjes. Takimi me gjeneralin serb dështoi e kryengritja ishte pregaditur në mënyrë perfekte. Në mëngjez sapo zbardhi, pushkët e para ushtuan në Fushë Çidhën, në kodrat e Shumbatit, pastaj në Ostush. Pas një gjysmë ore Haziz Muda jep urdhër të sulmohej artileria armike në Kabe. Mbas një ore lufte të përgjakshme usharët serb u dorzuan, ndërsa komandanti i tyre iku me 4-5 veta. Herë pas here në betejat kundër pushtuesve trimi Haziz Muda fitoi aftësi të rralla organizative, besim tek malsorët, tek shokët e lufrave, tek komandanti legjendar Elez Isufi. Gjatë betejave u duk qartë shembulli prej qëndrestari e prijësi të talentuar. Në betejën e vitit 1921 kundër

serbëve Haziz Muda ishte njëri ndër tre prijësit popullor që udhëhiqte betejat nën komandën e Elez Isufit. Megjithëse serbët ishin më shumë në numër e me armatim të madh më 10 nëntor 1921 u detyruan të tërhiqen duke lënë mjaft të vrrarë e plagosur. Nga luftëtarët dibranë ranë heroikisht Abdulla Cara nga Reçi, Osman Methasani nga Sohodolli dhe disa të plagosur. Populli e përjetoi në këngë betejën e dibranëve:

**"...Luftën Dibra prapë e nisi,
N'Kodër të Leshe pushka krisi,
Elez Isufi ka çue fjalë,
me i dalë hasmit ballë për ballë,
Dibrës faqen me ia zbardhë.
Kur vikati Haziz Muda,
besa-besë-bini burra,
skuqen malet anë për anë,
lufton Dibra për vatanë..."**

Haziz Muda mori pjesë me armë në dorë në të gjitha betejat kundër pushtuesve të huaj që nga Shkodra e në Kolesjan. Ai ishte dhe mbeti një ndër besnikët më të vendosur të gjeneralit me

shajak Elez Isufi të cilin e ndoqi pas edhe në mars të vitit 1922 në Tiranë. Për Qeverinë e atëherëshme Haziz Muda ishte një kundërshtar i flaktë i cili nuk u pajtua asnjëherë sa ishte gjallë. Vetë Qeveria e pa Haziz Mudën me syrin e kundërshtarit e nuk ia çmoi meritat si luftëtarë e prijës popullor por pregadiste natën plane se si mund të eliminonte njerëz të tillë. E radha i erdhi edhe trimit të Dibrës, njeriut që nuk e hoqi kurrë pushëkn nga supi Haziz Mudës. Në mars të vitit 1923 së bashku me Vesel Kaloçin dhe Bajram Çengën u vra në një pritë në Vajkal të Bulqizës. Vrasja ishte thjesht larje hesapësh si kundërshtar i qeverisë. Në vitin 1984 Haziz Muda u shpall dëshmor i atdheut. Lufta për atdhe, qëndresa për liri, roli i tij si luftëtar e prijës popullor do të rrojnë nëpër kohëra e breza. Do të mbetet si testament e lapidar i përjetshëm ajo që muza popullore e gdhendi për të mos u harruar kurrë:

"...Kur vikati Haziz Muda, besa besë bini burra!..."

MEVLUD BUCI

Bisedë me Nin Gjergj Rajtën,
njeriun që sfidon sëmundjet.

intervistë

Sëmundja më lodhi por edhe më forcoi duke zhvlerësuar vdekjen

*“Më dhimben vetëm sytë,
Do të shohin dhambët e amshimit,
Tue u mbyllë përpara.”*

E kam fiksuar në kujtesë mbi një shtrat në spitalin e Peshkopisë në janar të vitit 1972. I sëmuri që vizitoja ma tregoi me gisht me keqardhje: “Ka një sëmundje të keqe, më tha nën zë, nuk e ka të gjatë”...

E kam takuar më vonë tek Liqenet e Lurës në një kamp të rinjsh e të rejash të shkollës së mesme bujqësore “Nazmi Rushiti” ku isha mësues...

E kishte mundur sëmundjen...

Për disa kohë e humba...

Kur erdhi në Peshkopi, mësues në Melan, më tha se kishte qenë mësues në Shëngjin.

Deti i kishte bërë mirë...

U bëmë miq, miqësi që do të udhëtonte jo vetëm mbrëmjeve nën kurorën e blinjeve, në atë shëtitore unikalë ku edhe sot bëhet xhiro mbrëmjeve, por edhe në vendlindjen e tij në Krej-Lurë, në kullën e Gjergj Rajtës, atë karakoll ku ka bujtë Bajram Curri.

Para dy vjetësh i kishte lënë djalit në Tiranë “Pengu i fjalës”, një përmbledhje në poezi e në prozë me përkushtim të veçantë e me porosi të ma sillte sa më shpejt në Athinë...

E takova këtë shtator në Tiranë. Pimë një kafe e biseduam gjatë. I thashë se dëshiroja tu ngjiteshim bashkë maleve të Lurës, të flemë një natë në kullën e Gjergjit...

Më tha se astma ia kishte ngrirë hapin. E ndjeja në frymëmarrjen e tij.

Jam i sigurt se një ditë do të ngjitet përsëri në ato male. Nin Gjergj Rajta është i atij brumi që i sfidon sëmundjet...

Një bisedë me Nin Rajtën të çlodh, të merr në krah e të çmall, një lloj çmallje që të hyn në shpirt si të marrësh në krah një shok, një mik, një fëmijë që qesh...

* * *

Ta fillojmë me dashurinë tënde me letërsinë, mësues i së cilës keni qenë për shumë vite, por edhe si një njeri që shkruan: Cili është mendimi juaj për të shkruarit si akt krijimtarie.

Para se të flas, dua të nënvizoj se ajo çfarë unë kam botuar është e papërfillshme, kështu përvoja ime krijuese është e tillë që, përgjigjja e pyetjes suaj, nuk do të jetë fort e qëlluar. Megjithatë vite të tëra mes librave dhe jetës intelektuale në përgjithësi, më japin pak të drejtë, të them diçka, pa pretenduar për një mendim original, pasi ndikimet e të tjerëve, përcaktimet e tyre, shpesh të mbetura anonime, janë të pashmangshme.

Le të vijmë tek pyetja. Akti i të shkruarit është i magjishëm, disi hyjnor, kështu e kanë përcaktuar prej kohësh, por është edhe një punë e stërmundimshme.
Shkrimtarit i duhet të jetojë kohën në tre dimensione; duke sjell të shkruarën, përjetuar të tashmen dhe projektuar të ardhmen. Ai është i

vetëdijshëm për këtë akt flijimi pjesë-pjesë. Ndonëse shkrimtari i dimensioneve të mëdha, po aq sa edhe njeriu, nuk e kërkon lavdinë, vepra e tyre do tu sigurojë ekzistencë edhe kur ata nuk do të jenë. A nuk paskan pra ata shumëçka prej martirësh?

Folkner thoshte se ka dy lloj shkrimtarësh: Të parët shkruajnë duke u nisur nga tema, për ti kontribuar përsosmërisë së njeriut, të dytët nisen nga mendimi për t’u pasuruar. Të dytët mbushin fletët ashtu me nxitim. Për këta lloj shkrimtarësh, Folkner porosiste lexuesin, sapo t’i pikasë librat e tyre, ti flakë me neveri.

Çfarë është fëmijëria për ju?

Gjithçka. Ajo është një pjesë e jetës sonë, që, sado e zhytur në zgafellat e ndërgjegjes, na dhemb. Dashuria për të është krejt e veçantë, e vështirë për tu shprehur. Ajo është gjithçka, për atë që do të nis të shkruajë. Është fillesa jonë, ku është ngjizur ndërtimi ynë shpirtëror, është gatuar karakteri ynë. Në fëmijëri nis udha e jetës që do të përshkojmë, e gjatë dhe tejte e lodhshme, me të përpjetat dhe të tatëpjetat e saj, megjithatë njeriu do t’i kthehet me mendje herë pas here, si për të marrë forca të reja për qëndresë. Aty fitojnë hapësirë cilësitet dhe virtytet tona, përcaktohen lidhjet e mrekullueshme me njerëzit. Në këtë moshë të brishtë hedh rrënjë vetja jonë e lidhur pazgjidhshmërisht me prapen, dashuria për të gjer në adhurim. Aty zë fill kujdesi për t’i qëndruar besnik atij pragu, duke zbatuar me përpikëri një kod etik tradicional, përpunuar në shekuj, që të trondit me virtytet e mrekullueshme që bart. Fëmijëria mbetet e bukur gjithmonë, ndoshta ngaqë me kalimin e viteve bëhemi nostalgjikë, e nostalgjia ka vetinë e çuditshmë; vështirësitë i fshin nga kujtesa dhe rezervorin vetëm gjërat e bukura, të cilat na mbajnë gjallë sa jeta.

Ku lindi Nin Rajta?

Unë kam vendlindje Krejë-Lurën. Aty kalova fëmijërinë, në ato bjeshkë të cilat sikur më shoqëruan nga do që shkova. Mbay mend netët e magjishme në ato male, kur 5-6 vjeçar reshtnim delet dhe shpeshherë humbitnim me fantazinë tonë femënore, duke numëruar yjet, si për tu marrë me diçka, ndërsa vargu i gjatë i deleve duke se s’do të mbaronte kurrë.

Ndonjë detaj i veçantë?

Bashkë me djalin e xhaxhait Bardhin, vërsnikë në moshë, kishim një afrimitet të jashtëzakonshëm me gjyshin Zef, tatën, siç e thërrisnim. Këtë afrimitet do ta ndjeja më mirë në moshën 24 vjeçare, kur si rezultat i një patologjie gjaku, pësova një gjendje stresante. Asnjëri nga pjesëtarët e familjes nuk e kishte të lehtë të më ndihmonte të dilja nga ajo gjendje, përkundrazi, ndonjëherë me ndërhyrjet e tyre, vetëm sa e tensiononin më keq gjendjen time. Kisha afro 2-3 ditë e net pa gjumë. Natën e tretë, tek vështroja gjyshin, portreti i tij i paqme dhe e tërë qenia, më përcillte një qetësi aq shumë

të dëshiruar prej meje. U ndjeva i qetë. Atë natë fjeta. Gjyshi për mua ishte një provë që duhet ta kaloja, dhe ashtu para tij, më duhej t’i dëshmoja vetes se isha i denjë t’i qëndroja përballë, pa brejtje ndërgjegjeje. I jam mirënjohës edhe sot kur e sjell në mendje këtë detaj. Për fatin tonë të mirë, ai jetoi gjatë, kaloi shekullin.

Sa ka ndikuar Krej-Lura, por edhe gjithë ata vendet të bukura që kanë për “mbiemër” fjalën Lurë: Fushë-Lura, Borie-Lura, Gurë-Lura, Lan-Lura... në formimin tuaj të përgjithshëm intelektual dhe letrar?

Unë lidhjet me Lurën i kam të shenjta, malli për vendlindjen të përvëlön. Vitet e fundit nuk kam shkuar shpesh, por ... atje shkoj me mendje natën, atyre bjeshkëve që i kam shëtitur kur isha i vogël. Ëndrrat i kam me atë vend të bukur, atyre lëndinave dhe pyjeve që kur ushtonin të ngjallnin frikë, por dhe të injektonin një lloj stoicismi, si për ta sfiduar ndjenjën e parë. Peizazhi është i papërsëritshëm, ai të bën ta duash me gjithë shpirt këtë vend, ndaj shpesh rropatem në ëndërr; herë në Frash, herë në Fushë të Vjerthit e Fusha të Lugjeve, herë në Blaç, e herë tek Liqenet.

Lura, me relievën e saj të përthyer, një krahinë me etnos dhe folk disi të veçantë, të cilit historia i ka detyruar epikën, si shprehje autentike të saj, ka lënë gjurmë në përcaktimin e tipareve të atyre njerëzve. Nga Lura, ashtu si në përgjithësi nga malësitë, dolën individë të profesioneve të ndryshme në nivelin e kohës, dhe kur ndonjë, i pajisur me inteligjencë natyrale, do ta pasojë atë inteligjencë me dije e kulturë të fituar sistematikisht, atëherë ngjet mrekullia... Këtej do shpjeguar fakti se andej erdhi Dr. Prof. Shaban Sinani, vepra e të cilit prej vitesh është shumë dimensionale për problemet e kulturës, etnokulturës dhe albanologjisë. Nuk e teprojmë po të themi se, kapacitete të tilla u vijnë jo shpesh kombeve të mëdha.

Do t’ia atribuoj Lurës dhe rrethanave historiko-shoqërore të saj, mbijetesën në këtë zonë të këtyre malësorëve, mpresjes së vullnetit dhe këmbënguljes së tyre, për ta nënshtruar natyrën dhe për t’i rrëmbyer asaj gjithçka u duhej.

Avantazhet që të jep Lura dhe jeta që gëlon brenda atyre kullave të bardha, është shumë interesante, pak e vështirë, por gjithsesi u jep dorë

njerëzve që do të merren me artin e të shkruarit. Nga njëra anë peizazhet mahnitëse të saj, nga ana tjetër jeta e vështirë, do ta kompletin krijuesin. Borgesit thotë: “Unë që jam malësor, e di se sa vlen miqësia e shpirtit me gurin.” Është e njohur thënia se krijuesit i duhet të bëjë jetën e “dreqit”. Ky është fati i tij.

Kam një fotografi tuajën fotografi që e kam fiksuar, në mos gabohem, në gusht të vitit 1972, tek Liqeni i Zi në një pozicion meditimi, me vështrimin mbi pasqyrën ujore ku dukej sikur ishin mbjellë në të kurore e bukur e pyllit dhe kreshta malore ku po të ngjitesh mbi të do të ndjesh sa të bukur janë, në njërin krah malet, pyjet dhe liqenet e Lurës dhe në krahun tjetër malet, pyjet dhe burimet e Mirditës dhe të Mat-it...

Më ngjalle kujtime, më ngrite lart dhe më ule buzë atij liqeni që për nga bukuria dhe thellësia është i veçantë. Jam me Viktorin, një shokun tim nga Tirana. Kemi qenë bashkë në një kamp me të rinj dhe të reja dibrane. Çadrat i kishim vendosur tek Liqeni i Luleve. Faleminderit për atëherë dhe për sot...

Peshkopia është qyteti ku keni jetuar më shumë. Në çfarë raporti ndiheni me këtë qytet kulture dhe vlerash?

E konsideroj fat që jetova në atë qytet, u arsimova në atë qytet me vlera dhe mendësi të rralla. Ai qytet të ndihmon të mbetesh ai që je, larg dyzimit të njeriut. Ai të përfshin në vorbullën e vet, të përpunon për t’u shkruar organikisht me jetën e tij plot ritëm. Në këtë qytet gjendej shkolla, biblioteka, kinemaja si dhe teatri i estradës, që mbushnin jetët tona. Ishte një kohë kur njerëzit rendnin pas dijes dhe kulturës. Jeta artistike ziente në atë qytet të vogël, kjo doemos sillte atmosferë për krijuesit.

Ju jeni përballuar me një sëmundje potencialisht të pashërueshme dhe keni mbijetuar. Si ka ndikuar kjo tek ju?

Po, e vërtetë. Në moshën më të bukur, në rininë e parë u përballa me një sëmundje të rëndë gjaku. Ajo më kushtoi shtrenjtë: më ndali hovin në të gjitha drejtimet, po, çuditërisht diçka e pashpjegueshme më pajiste me një durim të madh. Kështu u bëra palë me mjekët, të cilët po bënë pamundurën në këtë “ndeshje” me sëmundjen. Ishte viti 1968... Në fillim më mjekoi Dr. Prof. Pandeli Çina. Reparti i hematologjisë do të ngrihej vite më vonë. Dr. Aleko Veshi, Dr. Ruka dhe Dr. Ketii aplikuan të rejtat shkencore me një përkushtim dhe humanizëm të jashtëzakontë për ne pacientët. Kujdesi i tyre më emocionon kur e sjell në kujtesë. Mjekët dëshmuar një humanizëm dhe këmbëngulje që mjerisht, zor se gjendet sot.

Sëmundja shpeshherë më lodhi. Nga ana tjetër më forcoi duke zhvlerësuar vdekjen në njëfarë mënyre. Ajo shpeshherë më bëhej si diçka e largët, e largët dhe që s’kishte asnjë lidhje me mua. Do të përsërisja dhe një herë tjetër intervistën e Borgesit dhënë A.D: “Jam i përgatitur të vdes kurdo qoftë... Çfarë çilimi, ç’lehtësi për t’i dhënë fund gjithçkaje, e sidomos Borgesit”. Më poshtë ai vazhdon: “Ajo që njeriu kërkon të mësojë është se, në ç’mënyrë do të vdesë!”

Rreth vdekjes mendonim shpesh, pse jo, ndjeja edhe dhembje. Gjithmonë i frikeshja momentit të fundit. Martin Camaj thotë: “Më dhimben vetëm sytë: /Do të shohin dhambët e amshimit/ Tue u mbyllë përpara”.

Por këto ishin gjendje intensive të shkurtra. Pastaj vinin çaste të tjera, dhe pastaj harresa, kjo mrekulli që ngjet në trurin e njeriut. Për sh-

merr kopjen tënde

kak të saj, përfshiheshim në vorbullën e jetës që rridhte normalisht. Miqtë tanë më të mirë ishin studentët e vitit të fundit të mjekësisë. Ata miqësosheshin shpejt me ne, herë duke marrë anamnezën, e herë duke vrojtuar në grup me pedagogët. Prej tyre mësonim të rejtat më të fundit për sëmundjet. Jo rrallë na flisnin për pedagogët e tyre; dy ndër ta, Dr. S. Dautin (që mjerisht nuk rron më) dhe Dr. Prof. S. Berishën, i kishin idhuj. Dhe vërtet, të dy qenë mite të mjekësisë, ndonëse ishin vetëm në dekadën e parë të profesionit.

Njeriu, në të ri, ka shpresë të madhe. Ajo e mban fort, madje ndonjëherë mobilizon organizmin kundër sëmundjes. Sëmundja më bëri të ndjeshëm, edhe sot kur shoh njerëz të zbehtë, ndiej dhembje brenda vetes.

Cilët janë shkrimtarët tuaj të preferuar, dhe sa kanë ndikuar ata në krijimtarinë tuaj?

Shkrimtarë të preferuar kam shumë. Ata përbëjnë atë letërsi që ka mbushur jetët tona duke ndikuar fort tek ne. Dhe kjo është një mrekulli, sa vetui pyet: Ç'do bënim pa letërsinë? Letërsia është e magjishme, ajo të sjell pranë ndodhi, karaktere, gjendje të cilat të ndriçojnë mendjen dhe të dhurojnë emocione të fuqishme, duke të lartësuar shpirtërisht dhe lehtësuar njëkohësisht për të ecur në udhën e jetës.

Për hir te së vërtetës do thënë se, letërsia jonë e traditës dhe ajo e mëpastajmja, e kryen misionin e tyre si rrallë letërsi e një vendi tjetër, në kushte të përafërta historike, por ajo mbetet një letërsi jo kualitative. Konstatimi i Akademikut tonë Dr. Prof. R. Qosja, emblemë e kulturës sonë, për zhvillime "atipike" dhe "të përsheptuara" të kësaj letërsie, për shkaqe historike që dihen, është më se i vërtetë. Ndoshta këto qenë arsye kryesore që, boshllëku i letërsisë sonë u plotësua me letërsi të huaj mjaft cilësore. Rreth vitet '60-'70, për rrjedhojë u njohëm me letërsi të autorëve të mëdhenj si; Hygo, Balzak, Mopasan, Turgeniev, Çehov, Uitman, Dikens dhe autorëve të tjerë, në sajë të përkthyesve të shkëlqyer që u morën me ato kryevepra botërore, dhe mrekullisë së gjuhës shqipe për ta përballuar atë letërsi.

Prej vitesh lexoj poezinë e Agollit, Arapit, Spahiut si dhe të Xhek Marinajt kohët e fundit, poezia e të cilit të mahnit, një poet i përkryer me shumë jehonë për dimensionet e tij kreative. Një vend të veçantë kanë tek unë Podrimja, Shkreli, Vinca e të tjerë.

Me poezinë e M. Camajt kam një lidhje të ngushtë. Më vjen keq që e kam njohur shumë vonë. Poezia e tij të mrekullon. Po ta shprehja në mënyrë të figurshme, do të thoja se, në je duke hequr, ajo të jep motiv për të jetuar. Me këtë poet, më ka ngjarë e çuditshmja; edhe kur nuk kam mundur të zbërthej hermetizmin e poezisë së tij, e kam ndërjet atë, e kam përjetuar çdo çast gjendjen që përcjell, sipas mënyrës sime. Ajo poezi të zgjeron frymëmarrjen, të bën më tepër njeri, në gjithë kuptimin e fjalës.

Letërsia në përgjithësi, dhe letërsia e mjeshtërive të mëdhenj në veçanti, ka një pushtet të jashtëzakontë tek ata që nisin të shkruajnë. Por shpeshherë ajo u ngre një "kurth" atyre që sapo nisin këtë udhë, pasi

në kontakt me këtë letërsi, individi, me naivitete, bëhet entuziast për këtë akt krijimtari, duke "paraparë suksesin". Sapo nis të shkruaj pëson zhgënjim dhe e braktis këtë punë, ngaqë nuk i përballon dot vështirësitë e saj. Kjo ngjet se shkrimtarët e mëdhenj, duke qenë gjeni, janë të thjeshtë, por gjithmonë të paarrtshëm.

Çfarë mendimi keni për letërsinë e dibranëve, për letërsinë e traditës dhe atë që shkruhet sot?

Letërsia në trevën e Dibrës, e thënë copë, nuk njohu ndonjë arritje. Nuk u krijua dot ajo lidhje me traditën, që përfaqësohej aq denjësisht me Haki Stërmillin. Në 1985 Dritëro Agolli do të thoshte: "Kjo trevë me një folklor kaq të begatë është e pamundur të mos ketë poetë". Dhe vërtetë sot kanë dalë krijues me pretendime si; Agron Tufa, Ramiz Gjini, të cilët i bëjnë nder letërsisë sonë, me individualitetin e tyre të spikatur. Ndoshta dhe të tjerë do të vijin shumë shpejt.

Ç'është politika për ju?

Fjala politike për nga ndërtimi, mbase do të thotë shumëfytërsi. Do Zoti kuptimi i saj është tjetër. Gjithsesi politika, si veprimtari ka lënë shije të hidhur tek njerëzit, ngaqë ata që e ushtrojnë, shpeshherë nuk kanë pasur integritetin dhe moralin e duhur. Për rrjedhojë edhe motivet prej të cilave janë udhëhequr, kanë qenë banale. Kjo ka qenë fatale për ne.

Cili është vizioni juaj ideal për botën?

Një botë pa varfëri dhe pa dhembje, nga ato që s'i mban as guri.

Çfarë pëlqeni më shumë tek dikush?

Singeritetin që buron natyrshëm. Aftësinë për të ndihmuar të tjerët, duke zbatuar parimin biblik, "Jep, pa u rënë trumbetave."

Çfarë urreni më shumë tek një njeri?

Mashtrimin dhe mendjemadhësinë.

Si mund ta përkufizoni këtë tranzicion të gjatë?

Të vështirë. Ndoshta ka të drejtë poeti F. Arapi kur thotë: "Liria - vret". S'duhet abuzuar me të.

Cila do të ishte deviza juaj po të ishit politikan?

Absolutisht, me duar të pastra!

Dhe së fundi, raporti juaj me dhuratat? Cila ka qenë dhurata më e bukur që keni marrë?

Të them të drejtën s'kam raport të mirë; as bëj dhurata, as marr. Këtë vit nga fillimi i pranverës kalova një gjendje të vështirë (gjithmonë me probleme shëndetësore). Kur u përmenda nga koma, pyeta "Në ç'muaj jemi?". Më thanë "Është mars!". Dielli ashtu i dobët depërtonte në dhomën e spitalit, por nxehte pak. "Fort po shndrit njaj diell e pak po nxehtë"- solla ndër mend një varg nga eposi ynë.

Ishte mëngjes. Dera e dhomës u hap dhe hyri goca e tezes. Në duar mbante një tufë me lule. Ishte po aq e bukur sa dhe ajo. E vendosi te komodina dhe vuri buzën në gaz lehtë, si për të vënë në provë kujtesën time të lodhur prej afro 1 muaji. Ishte 7 Marsi...

Në pak çaste m'u kujtua si një vegim jeta ime e lidhur me mësuesinë, këtë profesion, që më shumë se të tillë, e patëm ideal. E falënderova Verën, dhe ktheva kokën mënjanë, si për të fshehur sytë, sepse sytë flasin shumë...

Abdurahim Ashiku

Artin Spahiu, për kënaqësinë e tërë dibranëve solli një frymë të re në menaxhimin dhe organizimin e shumë aktiviteteve dhe prezantimin e një spektri të gjerë vlerash kulturore dhe artistike në qendrën për kulturë që po e udhëheq.

Dibër e Madhe -Artin Spahiu, drejtor i Qendrës për Kulturë

Shumë aktivitete dhe prezantim vlerash

Artin Spahiu, drejtor i Qendrës për Kulturë në Dibër të Madhe i emëruar në fillimvitin që po lëmë pas, për kënaqësinë e tërë dibranëve solli një frymë të re në menaxhimin dhe organizimin e shumë aktiviteteve dhe prezantimin e një spektri të gjerë vlerash kulturore dhe artistike në qendrën për kulturë që po e udhëheq.

SUKSESE PËRKUNDËR VËSHTIRËSIVE FINANCIARE

I pyetur për punën njëvjeçare të kësaj qendre kulturore, drejtori Artin Spahiu, na tha se, "detyrën time në këtë Qendër për Kulturë e fillova në një gjendje të vështirë financiare dhe me borxhe të trashëguara nga paraardhësi im. Punën time dhe të stafit tim e vështirësonte edhe fakti se paraardhësi im nuk i kishte bërë aplikimet e duhura dhe të nevojshme me projekte nëpër institucionet përkatëse.

Përkundër kësaj situatë të palakmueshme Qendra jonë për Kulturë gjatë vitit 2009 arriti të realizojë shumë aktivitete kulturore. Vlen të përmendim koncertin me këngë qytetare të SHKA "Teuta" nga Tetova, koncertin të maestros të njohur Boris Trajanov, koncertin e këngëtarëve të rinj dibranë, koncertin e këngëtarëve dibranë në Elbasan, koncertin për Ditën e Flamurit, në bashkëpunim me Komunën e Dibrës të Madhe dhe Shoqatën e ish të Burgosurve dhe të Dëmtuarve Politik Shqiptarë, koncertet fetare me Ilahije për ditëlindjen e Pejgamberit s.a.s, koncertet për Fitër Bajramin dhe Kurban Bajramin, koncertin e Ansamblit nga Mitrovica e Kosovës. Ndihmuam në realizimin e dy shfaqjeve me fëmijë- "Shi ne Plazh" dhe "Lulja dhe Shega" dhe mundësua shfaqjen e komedisë profesionale të trupës nga Tirana "Burri im ka 0 km".

Gjer në fund të këtij viti kalendarak, do të shfaqet drama për fëmijë "Lulja dhe Shega" dhe një koncert rinor me këngëtarë dibranë.

Në bashkëpunim me Komunën e Dibrës të Madhe organizuam Festivalin "Teatri Shqiptar në Maqedoni"-Dibra 2009, ku morën pjesë grupe teatrore nga Maqedonia, Shqipëria dhe Kosova. U mbajt Portiku Poetik "Dr.Lutfi Turkeshi", ku morën pjesë poet dhe shkrimtarë të shquar nga trojet shqiptare. Në këtë kuadër organizuam panairin e librit të shtëpive botuese shqiptare dhe ekspozitën e librit me autorë dibranë. Organizuam tre ekspozita me fotografi dhe piktura të autorëve dibranë.

PASURIM I BIBLIOTEKËS DHE I AMBIENTEVE KRIJUESE

I pyetur për gjendjen e bibliotekës dhe të ambienteve tjera krijuese, Artin Spahiu, shtoi se, "bibliotekën e qytetit e kemi pasuruar me 200 tituj të rinj, të autorëve më të mirë botëror, duke mos përjashtuar edhe literaturën fetare islame.

Kemi krijuar hapësirë të përshtatshme internet, leximore multifunktionale me dhjetë kompjuterë, që shfrytëzohet për takime të ndryshme, duke përfshirë shoqatat joqeveritare dhe mbledhjet e Këshillit të Komunës së Dibrës të Madhe.

Në këtë kuadër kemi krijuar "Këndin e vendlindjes" dhe "Këndin e autorëve dibranë". Me këtë rast duhet të theksoj vënien në funksionim pas disa dekadash të ambienteve të ping pongut që shfrytëzohen nga Klubi i ping pongut, ambientet e shahut dhe së shpejti do ta aktivizojmë edhe shkollën e shahut. Dyerit e Qendrës për Kulturë janë gjithnjë të hapura pas afarë kompensimi për SHKA-të, OJQ-të dhe nismave dobiprurëse të qytetarëve, duke përfshirë edhe organizimin e debateve të ndryshme rinore.

BODRUMI DO TË BËHET QENDËR AKTIVITETESH

Synimi ynë mbetet rikonstrukcioni i ambienteve të bodrumit dhe rikthimi i tij në qendër për shumë aktivitete rinore, të cilin nuk arritëm ta realizojmë për shkaqe financiare, por tani kemi aplikuar me projekte dhe presim përgjigje pozitive.

Përpjekjet tona në të ardhmen do të jenë të përqendruara në krijimin e ambienteve, ku të rinjtë dibranë në mënyrë të kulturuar dhe të dobishme do ta kalojnë kohën e lirë nëpërmjet aktiviteteve të shumta

kulturore, kompjuterike dhe të aktiviteteve tjera.

Falënderoj tërë mbështetësit, posaçërisht pushtetin vendor dhe kryetarin Argëtim Fida për ndihmën e pa rezervë për të gjitha aktivitetet dhe sidomos për ndriçimin e hapësirave të jashtme të Qendrës për Kulturë.

KEMI APLIKUAR ME SHUMË PROJEKTE

Lidhur me parashikimet e aktiviteteve për vitin e ardhshëm, drejtori Artin Spahiu, na tha se, "për vitin e ardhshëm në Parlamentin e Maqedonisë kemi aplikuar me 12 projekte ku janë përfshirë datat e rëndësishme historike kombëtare shqiptare. Kemi aplikuar gjithashtu me projekte për shfaqje dramash, projekte për veprimtarinë e bibliotekës, projekte për artin figurativ dhe ekspozitat e artit figurativ, projekte në lëmin e folklorit, projekte muzikore-skenike, projekte për bashkëpunim ndërkuftar me Shqipërinë, projektin për veprimtari botuese, dhe me projekte për blerjen e pajisjeve të nevojshme. Gjatë vizitës së përfaqësuesve të Ministrisë së arsimit u ra dakord që vitin e ardhshëm me rastin e hapjes së degëve të disperuara të USHT-së në Dibër të Madhe që sipas nevojës tu lihet në dispozicion ambientet e Qendrës sonë për Kulturë", na tha në fund drejtori Artin Spahiu.

Rexhep TORTE

AKSION EKOLOGJIK

Në bregun e liqenit u mbollën fidanë dhe u pastrua bregu

Në fundjavën që shkoi në organizim të Qendrës për zhvillim të qëndrueshëm në bashkësi dhe të Shoqatës ekologjike "Deshat" u realizua aksioni në bregun e Liqenit të Dibrës, ku morën pjesë shoqatat joqeveritare, gjimnazistët dhe përfaqësues të pushtetit vendor, u mbollën 600 fidanë arrash dhe u mbledhën 500 thasë me hedhurina plastike.

Nizamedin Papraniku, kryetar i Këshilli të Komunës këtë aksion e vlerësoi lartë, në kuptim të ngritjes të vetëdijes së qytetarëve për ta mbrojtur ambientin përreth liqenit në të mirë të tërë qytetit dhe të imazhit të tij.

Ndërkaq Shqip Marku, përfaqësues i Qendrës për zhvillim të qëndrueshëm në bashkësi, deklaroi se pastrimi i bregut të liqenit dhe mbjellja 600 fidanëve arrash, do të ndikojë dukshëm në këtë zonë për zhvillimin e turizmit dhe të zhvillimit ekonomik të qytetit, sepse kjo zonë ka karakteristika të favorshme klimaterike me një florë dhe faunë shumë të zhvilluar.

R.T.

NDERIM PËR MALIQ BITRIN: Tani ai prehet në tokën e vendlindjes së dashur, në kodrinën e vogël dhe të bleruar, pranë varrit të nënës dhe të babait, duke e bërë atë varrezë më të pasur dhe më të vizitueshme.

“Ai frynte si frymë besimi”

Nga: **XHA FER MARTINI**

Kurrë nuk më kishte shkuar ndërmend që unë, mësuesi i tij, të shkruaja këtë shkrim kujtese për nxënësin tim, Maliq Bitrin. Por ja që jeta e tillë qenka. E kam mësuar në shkollën shtatëvjeçare të Fushë Alies, kur unë isha njëzet vjeç dhe jepja gjuhën dhe leximin letrar. E mbaj mend si tani që Maliqi rrinte në bankën e fundit, në rreshtin nga ana e dritareve, që ishin lyer me bojë të bardhë dhe, në mungesë të sajë, me gëlqere, që nxënësit të mos shikonin përjashta në kohën e mësimit. Ishte një verbëri e bardhë, por, sidoqoftë, verbëri. Për këtë arsye në dritare kishte të gërvishtura, me forma dhe madhësi të ndryshme, nga ku nxënësit, në orën e mësimit, shikonin pejsazhin që hapej para tyre: fusha e gjerë, lumi që ndrinte si shirit margaritari, pylli me plepa dhe shelgje, dhe më tej, kodrat e bleruara. Kur ishte moti i ngrohtë, u thosha nxënësve t'i hapnin dritaret, se kisha besim që do t'ua gozhdoja vëmendjen jo me bojën e bardhë, por me magjinë e letërsisë. Por mësuesi është për të hapur dritaret e shpirtit që, në kushtet e pamjes së kufizuar të kohës, të fusë në shpirtat e virgjër sa më shumë dritë dhe përparim. Unë këtë e kam bërë, sidomos me nxënësit më të mirë, që në shkollën e Fushë Alies ishin të shumtë.

Një nga këta ishte edhe Maliq Bitri, që më shikonte në sy nga fillimi i mësimit derisa binte zilha. Kishte sy të kaltër, ishte biond, me flokë të valëzuar që më kujtonte Eseninin. Në pamje të jashtme dukej tip i qetë, i patrazuar nga asgjë, madje si indiferent, por nga brenda ai gurgullonte, si një lumë i madh me rrjedha ujore të nëndheshme, që vetëm herë - herë u duket trazimi në sipërfaqe. Maliqi ishte nxënës shumë i mirë në të gjitha lëndët, por letërsinë e donte më shumë se të tjerat. Aty e kishte zemrën. Aty e kishte mendjen. Kua leximi letrar më dukej i varfër si tekst. Nuk kishte ç't'u thoshe nxënësve, nuk mund t'i emocionojë, sepse shumë krijime ishin futur për tematikën e tyre të përshtatshme, ose për shkak të militantizmit të autorëve. Prandaj e ndieja si nevojë shpirtërore, në radhë të parë për vete, por edhe për nxënësit, leximin para klasës të krijimeve më të bukura të letërsisë shqipe dhe botërore. Pothuaj në çdo orë mësimi shkoja me një krijim të ri, qoftë edhe me një vjershë të vetme. Një herë u kam lexuar disa poezi të Eseninit. U pëlqyen shumë. Maliqi dukej që ishte i emocionuar.

Bëmë hartimin e parë. Mbaj mend që ishte një temë e lirë për atë kohë, se kishte të bënte me përshkrimin e një dite vjeshte. Ne kishim bërë një ekskursion në natyrën shumë të bukur të vendlindjes dhe unë i kisha porositur nxënësit që jo thjesht të shikonin, por ta vënin natyrën, të kuptonin bukuritë e sajë, se natyra, u kisha shpjeguar, është shtëpia ku ne jetojmë, ku rritemi, burrohem dhe vdesim. Ne vishemi sipas stinëve, u kisha thënë nxënësve (megjithëse veshja jonë në atë kohë ishte shumë e varfër). Por veshja jonë më e madhe, *rroba* jonë më e kushtueshme, është natyra me gjithçka që na shikojnë sytë dhe që nuk na e shikojnë sytë, e shtyja më tej mendimin. Disa nxënës nuk më kuptonin, disa më kuptonin. Por unë kam qenë mësues i nxënësve të mirë dhe shumë të mirë. Pra, isha i bindur që fjalët e mia nuk shkonin krejt kot. Prisja me një farë emocioni rezultatet e hartimeve të nxënësve. Natyrisht, jo të gjithëve. Hartimi i parë që lexova, ishte i Maliq Bitrit. Unë e ndjeja jo vetëm detyrë korrigjimin e hartimeve si duhet, por e kisha edhe kënaqësi. Prandaj së pari e lexoja hartimin pa vënë majën e lapsit në të. Kjo ishte për të rrokur të tërën, për ta perceptuar atë si një krijim unik në llojin e vetë. Hartimi i Maliqit më befasoni me mënyrën

■ “Maliqi ua thau krahët” të gjithë atyre që e kanë njohur, nëse shprehem me mënyrën metaforike të popullit. Vdekja e tij është një humbje edhe për të gjithë. Sa herë ai me vitalitetin dhe optimizmin karakteristik të nxirrte nga një gjendje e padëshiruar shpirtërore. “Ai frynte si frymë besimi.”

e kapjes dhe të trajtimit të temës. Ju them pa teprime se në atë hartim pashë një ese për filozofinë e natyrës, ku ndërrimi i stinëve nuk shikohej thjesht si kapërcimi nga një tremujor në një tjetër, por edhe kalimi nga një gjendje shpirtërore në një tjetër. Kjo më bëri përshtypje të veçantë. Nuk kisha menduar kurrë që një nxënës i asaj moshe dhe i atij mjedisi kulturor të bënte një krijim me ndjesi aq të holla shpirtërore. Për Maliqin vjeshta ecte me hapa të ngadaltë dhe me penelin e saj ngjyrose drurët, duke ua bërë gjithet e verdha, disa prej të cilave erërat i shkëpusnin nga degët dhe i vërdallisnin nëpër tokë; lumin e turbullonte dhe ia shtonte turbulencat e brendshme, erërat i ashpersonte, njerëzit i kridhte në ëndërrime, shpresat i mbulonte si me një hi të vakët, zogjtë i bënte të cicëronin dhe të kalonin degë më degë. Ishte një hartim ese, metaforë e shpirtit të ri; një hartim që krijonte gjendje shpirtërore të veçantë. Kishte një trishtim të ëmbël, që të shkaktonte një marramendje të lehtë si vera e mirë, kishte një mall dhe nostalgji të papërcaktuar. Ndonjë gabim drejtshkrimor apo ndonjë fjalë e palidhur mirë, ishin gjëra për redaktorët pedantë. Unë nuk e ula lapsin e kuq në fletoren e hartimit të Maliqit për të korrigjuar, por vetëm për të shkruar dy fjalë: Shumë bukur! Nuk i vura notë, pasi arti i vërtetë nuk vlerësohet me notë. U përpoqa t'ua shpjegoja nxënësve dhe Maliqit pse kisha vepruar në atë mënyrë. Nxënësit më kuptuan. Kurse drejtori i shkollës kërkoi të vihej nota në regjistrë dhe unë e vura, megjithëse isha i bindur që ai hartim nuk duhej vlerësuar si gjithë të tjerët.

Mbas disa muajsh bëmë një orë letrare. U kisha dhënë nxënësve të lexonin një libër dhe të diskutonim mbi të. Mua nuk më kujtohet titulli i librit, por mbaj mend mirë që ka qenë nga letërsia e huaj. Maliqi e kishte lexuar dhe foli me një gjuhë që nuk mund ta mendoje për moshën e tij dhe për nivelin kulturor të zonës në përgjithësi.

* * *

Jeta na ndau. Maliq Bitri ndoqi shkollën e mesme, pastaj të lartën dhe u bë edhe ai mësues, pra u bëmë koleg. Maliqi për pak vite ka qenë edhe drejtor shkolle, por në zona të thella, ku nuk shkonte asnjë njeri me dëshirë. Por, sidoqoftë, kudo ku punoi, u dallua për aftësi profesionale, u shqua si një mësues pasionant për gjuhën dhe letërsinë dhe si një drejtues vizionar. Ndërkohë, Maliqi bëri edhe ushtrinë. Gjatë asaj kohe ai ka botuar shumë vjersha, poema, përshkrime dhe reportazhe në shtypin qendror. Unë dhe disa shokë bënim përgatitje për një almanak, (që nuk u botua). Ishim në fazën e mbledhjes së materialeve nga autorë të ndryshëm. Në zyrën time (atëherë isha korrespondent i ATSH-së) Maliqi solli gjithçka që kishte botuar. Fillova të lexoj krijimtarinë e

tij e cila më dha kënaqësi të madhe. Në atë kohë ai ishte, pa dyshim, krijuesi më i spikatur dibran. Cilësia e vjershave të tij ishte e padyshimtë. Maliqi përdorte vargun e rregullt, të metrave të ndryshëm, me strofat katërshe, me rimë të alternuar. Të kujtonte Eseninin edhe në krijimtari, por nuk e imitonte atë. Ishte Esenini shqiptar, i ngjashëm me poetët të tjerë lirikë të asaj kohe, si: Jorgo Bllaci, Dhori Qiriazi, Musa Vyshka, Koçi Petriti etj. Por Maliqi, e them me bindje, kishte krijuar profilin e vet, individualitetin e vet. Ai nuk rrinte nën hijen e të tjerëve. Më mirë lëshonte një hije të vogël, por të vetën. Vjershat e tij ishin melodioze, përshkoheshin nga një ndjenjë e sinqertë, kishin plot figura brilante, sidomos metafora dhe krahasime të spikatura, paralelizma figurativë etj. Maliqi, si çdo poet i vërtetë, nuk i fuste figurat në poezi me dhunë, në mënyrë të sforcuar, nuk shkruante, pra, për të krijuar figura, por ato hynin në vjershë në mënyrë të vetvetishme. Tema kryesore ishte ajo e fëmijërisë, peizazhi ishte i vendlindjes. Nga vjersha në vjershë kishte edhe larmi, por edhe një farë uniteti, se katalizatori ishte zemra e Maliqit, aq shumë e ndjeshme dhe delikate në ndjenja. Tashmë mua nuk më interesonte puna e almanakut “Dibra”, që, edhe po të ishte botuar, nga Maliqi mund të viheshin nja pesë-gjashtë vjersha. Unë i thashë Maliqit që duhej të botonte një libër. Nuk deshi. E kam varë mendjen atëherë dhe më vonë si përse Maliqi nuk kishte dëshirë të botonte një libër, duke menduar se në atë kohë kjo ishte një ngjarje e madhe. Mund të kishte disa arsye, por ndërmjet tyre, pa dyshim, ishte edhe kjo: ai kishte kërkesa të mëdha ndaj vetes. Atij i dukej se krijimtaria e tij nuk kishte arritur atë nivel që dëshironte.

Maliqi ka punuar për një kohë të shkurtër edhe në gazetën “Ushtima e Maleve”. Po ta lexosh sot “Ushtimën e Maleve”, firmën e Maliq Bitrit do ta ndeshësh në shumë shkrime të gjinive të ndryshme gazetareske që kanë lënë mbresa tek lexuesit e asaj kohe, por lënë mbresa edhe sot. Shkrimet publicistike të tij janë aq të shumta sa mund të botohet një vëllim më vete. Po t'i kesh këto dy libra në duar, mund ta rrokësh në mënyrë tërësore talentin e spikatur të Maliq Bitrit në të dyja këto dy fusha.

* * *

Në fillim të viteve nëntëdhjetë, kur edhe në vendin tonë fryni era e ndryshimeve politike, Maliq Bitri ishte mjaft i ri, mund ta quajë ende djalosh. Ai njohu një gjallëri dhe përtëritje si rrallëkush. U fut si ngadalë dhe si me ngurim në proceset demokratike, por pastaj eci me vull dhe pasion duke u bërë një nga drejtuesit më aktiv të Degës së Partisë Demokratikë në rrethin e Dibrës. Kryetari i parë i kësaj Dege, i ndjeri Safet Zhulali, njeri i ekuilibruar dhe me intuitë, shikonte tek Maliqi djaloshin energjik dhe pasionant, të kulturuar e tolerant, të aftë për marrëveshje dhe kompromise, pa urrejtje dhe shpirt hakmarrës. Maliqi nuk ishte njëri i zbrazët shpirtërisht. Ai kishte një personalitet kompleks, nuk e shikonte jetën si njëdimensionale, dhe nuk i shikonte njerëzit si të prerë me një sharrë, aq më tepër që ata kishin kaluar nëpër kalvarin e madh të diktaturës ku kishin marrë patjetër plagë morale. E them pa teprime se Maliqi ishte shembulli i pushtetarit të ri, me një moral të ri në udhëheqje, me një shqetësim dhe bren-gosje të re për hallet e popullit. Ai ishte politikan i ri, përderisa u përfshi në vorbujt e saj, por tek ai nuk vihej re vetëm ana politike. “Bota jonë shpirtërore...është varfëruar shumë, - shkruan Qosja, - sa që i ka mbetur vetëm një anë, ana politike, si ana më e vrazhdë dhe më e panjerëzishme e jetës njerëzore.”

Maliqi ishte i zjarrtë në diskutime me cilindo, por këto ishin më shumë të karakterit teorik, për ndriçimin e rrugës nga duhet ecur, në mbështetje të atyre vlerave demokratike që duhet të ishin të pranueshëm për të gjithë, pavarësisht nga bindjet e secilit. Por në praktikë, në zbatimin e vijës së PD, ai ishte i kujdesshëm dhe i matur duke manifestuar një pjekuri që rrallë kuadro e kishin në atë kohë. Ai askund nuk shikonte armiq, por kundërshtarë politikë, njerëz që, nga një bisedë me zjarr dhe pasion, siç i bënte Maliqi, mund të krijonin mendimin se po ndaheshin prapë nga “hendeku klasor”, por, sa mbaronte diskutimi, ai u fuste krahun dhe pinin kafe bashkë. Maliq Bitri e shikonte politikën edhe si forcë transformuese për ndërrim pushteti, por edhe si art, që kishte të bënte me ndryshimin e psikologjisë së njerëzve, sidomos në ato vitet e para të pluralizmit politik ku mendja e shumëkujt ishte e çoroditur. Maliqi nuk e zhvishte politikën nga morali. Në fushën e marrëdhënieve me njerëzit ai kishte parasysh thënien e Platoni që “personaliteti i njeriut është i ngjashëm me një karrocier që drejton dy kuaj kokëfortë; çdonjëri nga të cilët dëshiron të ndjekë drejtimin e vetë”. Ishte kënaqësi të bisedoje me Maliqin. Ku ndodhej ai, ishte siguria, bindja se kishte të drejtë, hapësira për të vepruar për realizimin e së drejtës, mundësia për të arritur atje, ku pak kohë më parë të dukej e pamundur. Kjo, natyrisht, kishte të bënte me kulturën, me diturinë, dhe me leximet e shumta që ai bënte për të ecur në rrugën e hapur, por më shumë kishte të bënte me cilësitë e tij shpirtërore, me besimin e tij të patundur në të ardhmen demokratike të vendit. Shumë demokratë të orëve të para, siç thuhet jo vetëm për themeluesit e PD në Tiranë, por edhe të degëve të saj në rrethe, me kalimin e viteve, pësuan zhgënjim. Por zhgënjimi ishte i natyrave të ndryshme. Një pjesë u treguan të paafte për detyrat që iu ngarkuan dhe, si rezultat i kësaj, u zëvendësuan me të tjerë më të aftë. Një pjesë, kur erdhën në pushtet, nuk e shikuan atë si imperativ të kohës, si sakrificë, por si diçka që u kishte takuar dhe u ishte dhënë me vonesë. Edhe këta pësuan zhgënjim kur mbetën pa pushtet. Një pjesë, duke mos kuptuar rotacizmin, mënyrën se si pushteti në demokraci kalonte nga një anë në anën tjetër me anë të votës, pësuan zhgënjimin e mosmbajtjes të pushtetit përgjithmonë. Ndryshe nga këta, zhgënjimi i Maliq Bitrit erdhi nga mënyra se si klasa politike shqiptare e përjetoi qenien në pushtet, duke e trajtuar atë me mendjelehtësi jo si një barrë e rëndë që i ishte ngarkuar nga koha për të nxjerrë në dritë një popull që kishte vuajtur shumë në të kaluarën e hidhur. Në lidhje me këtë klasë politike Kadare ka shkruar: “Koha e kapardisjes

së madhe i erdhi shqiptarëve, ose më mirë klasës politike të tyre, atëherë kur ajo pritej më pak: pas rënies së regjimit komunist. Ishte një trishtim i madh të vëreje sesi një pjesë e këtyre politikanëve harruan krejtësisht se çfarë u besoi historia: nxjerrjen nga mjerimi e nga tronditja psikike e një populli që kishte vuajtur aq shumë e që kishte nevojë më në fund për jetë, për shëndoshje trupore e shpirtërore, me fjalë të tjera për normalitet.”

Maliq Bitri pati një të kuptuar praktik të ecurisë dhe të proceseve demokratike. Ai e rriti autoritetin e pushtetit të ri të PD, sepse ai e përdori drejt pushtetin. Ai e kishte ëndërruar shumë lirinë dhe i gëzohej pa masë asaj, por nuk u deh nga “parfumi i lirisë”, siç ndodhi me shumë të tjerë, që treguan se nuk ishin të denjë për pushtet, sepse nuk kishin forca fizike, morale e kulturore për t`i rezistuar deformimeve që ai të sjell kur nuk mund ta përballosh. Ai ka qenë kryetari i parë i komunës së Fushë Alies në sistemin demokratik, në vitet më të vështira, ku sundonte kaosi e errësira dhe kur fitorja e demokracisë ishte arritur vetëm në planin teorik. Ai u shqua si organizator i zoti, tregoi mirëkuptim dhe tolerancë me të gjitha grupet e interesit; ai kuptoi qysh në fillimet e proceseve demokratike se shteti përbëhet nga institucionet dhe se shëndoshja e tyre krijon stabilitet. Maliq Bitri, për mendimin tim kishte kuptuar se pse kishte ardhur në krye të punëve, çfarë duhej të bënte dhe si duhej të sillej me këta bashkëfshatarë që kishin vuajtur nën diktaturë. Ai mbahet mend si kryetar komune që mund t`i qaje çdo hall dhe që ishte i gatshëm të zgjidhte çdo problem që ai kishte në dorë për ta zgjidhur.

Më vonë Maliq Bitri u emërua drejtor i zyrës së punës për disa vjet. Reformat që po zbatoheshin dhe që kishin të bënin me kalimin nga ekonomia e centralizuar në ekonominë e tregut, bënë që shumë njerëz të mbeteshin pa punë. Ishte një ushtri e tërë që priste pas-derve të zyrave të shtetit, por mundësitë ishin të kufizuara. Maliq mbahet mend si një drejtor që u dha rrugëzgjdhje shumë problemeve, duke punësuar sa më shumë njerëz, në radhë të parë ata që kishin më shumë nevojë dhe që u përgjigjeshin kërkesave të tregut të punës. Ai mbahet mend si drejtor korrekt, i pakorruptueshëm, që jo vetëm nuk mori një lekë nga asnjë, por, edhe kur shkonte në kafe me varësit ose çdo person tjetër, ishte ai që paguante nga rroga, i vetmi burim financiar për të. Maliq Bitri të privonte nga kënaqësia për t'i dhënë një kafe.

* * *

Kohët e fundit Maliq Bitri ka punuar si drejtor shkolle në qytetin e Peshkopisë. Është karakterizuar nga marrëdhëniet e mira që krijoi në trupën pedagogjike, duke i trajtuar ata si të barabartë në kuptimin e barazisë para ligjit, por edhe duke i dalluar dhe individualizuar në bazë të arritjeve në punë. Ai nuk kishte në dorë pagat e arsimitarëve, por kishte në dorë vlerësimin e tyre. Dhe këtë gjë ai e ka bërë me një korrektësi dhe pastërti shembullore.

Sëmundja e egër dhe e pashërueshme e vuri poshtë Maliqin brenda një kohe relativisht të shkurtër. Ai qysh na shfaqjen e saj ishte i vetëdijshëm se çfarë e priste. Të mençurit e kuptojnë edhe vdekjen dhe e përballojnë më mirë atë, megjithëse ajo atyre u prish më shumë punë. Herën e fundit që jam takuar me të, nëse nuk gaboj, para katër muajsh, e pashë të dobësuar. Tashmë ai nuk e kishte më gjallërinë e dikurshme, atë aftësinë dhe dëshirën për të hyrë në debate dhe diskutime, nuk ekzistonte më tek ai pasioni dhe këmbëngulja e zakonshme me të cilën mbronte mendimet, nuk ekzistonte më ajo pavarësi shpirtërore që ka qenë thelbi i karakterit të tij si njeri. Shpirti i polemikës ishte dobësuar. Megjithatë, ne biseduam dhe për

temën e dashur, letërsinë, që na kujtonte të dyve “dashurinë e parë”. Diskutuam edhe për politikë, për gjithçka. Biseda jonë atë ditë zgjati shumë sikur ta kishim parandjerë që midis nesh do të ishte e fundit. Maliqi kishte aftësinë që të rrokte natyrën komplekse të çdo dukurie, sidomos natyrën njerëzore. Baleta ka shkruar se “Ndërkohë, do të mbeten përballë të gëzuarit dhe të hidhëruarit, të humburit dhe të fituarit, mashtruesit dhe të mashtruarit, të përçarët dhe të bashkuarit, të përkëdhelurit dhe të qortuarit, tradhtarët dhe të tradhtuarit, “realistët” dhe idealistët, autonomistët dhe seperatistët, federalistët dhe irredentistët, nacionalistët dhe europianistët, tradicionalistët dhe avantgardistët, pacifistët dhe luftëtarët.” Ja, këtë natyrë kontradiktore të njeriut dhe të shoqërisë njerëzore, sidomos të shoqërisë shqiptare, kishte parasysh Maliqi në çdo debat dhe diskutim, prandaj ishte sa lëshimtar aq edhe rigorozist, sa moder-ator, aq edhe radikal, sa liberator, aq edhe konservator, sa nacionalist aq edhe europianist. Pikërisht për këtë arsye, për këtë qëndrim që Maliqi mbante ndaj dukurive të ndryshme, kish-te njerëz që thonin që ai “rrëshqet si peshku”, duke mos kuptuar që elasticiteti i tij ishte shfaqje dhe rezultat i të kundërtave në jetë. Nuk i ndryshojnë mendimet vetëm ata që nuk kanë mendime, ka thënë një filozof. Populli thotë: “Burri luan, muri nuk luan”. Ose : “Burri nuk është Rapi i Terzishtit (ngulur në një vend). Ndryshimi i mendimeve është karakteristikë për njerëzit e mëdhenj. Diplomati Luan Rama, në monografinë e tij për Fransua Miteranin, ndërmjet të tjerash, shkruan: “Gjithë personaliteti i tij është ndërtuar mbi ambiguitetin, dykuptimësinë... Ky ambiguitet e lejonte atë që në mëngjes të besonte diçka si të vërtetë dhe në mbrëmje të bindej për të kundërtën e saj. Cilësia e parë, pa dyshim, nuk e kundërshton të dytën, veçse shpreh një evolucion të mendimit dhe të reflektimit të thellë tek ky personazh.”

Maliqi sëmundjen e kishte të pashërueshme dhe të mundimshme. Ata që i kanë qëndruar afër më kanë thënë që e ka përballuar si burrë. Dalai Lama ka thënë se “Vdekja është një çast kritik për të cilin është shumë e domosdoshme të përgatitesh...E dimë që është pjesë përbërëse e jetës, meqë jeta ka domosdoshmërisht një fillim dhe një fund. Është e kot që të përpiqesh të shpëtosh.” Maliq Bitri, i vetëdijshëm për fundin e shpejtë, i bëri ballë sëmundjes me burrëri dhe trimëri që nuk dihet nëse ne mund ta tregojmë kur të na vijë radha.

Unë nuk kam shkuar për ta parë. Nuk doja ta shikoja të shformuar. Doja të ruaja vizionin Eseninian për të. Dhe ashtu e kam në kujtesë.

* * *

Në fund të një shkrimi si ky, është zakon të thuhet se “vdekja e tij e parakohshme është një humbje për familjen, të afërmit, shoqërinë etj. etj.” Por për Maliqin këto fjalë shkojnë shumë. Të thëna për Maliqin ato sikur dalin nga faqet e gazetës apo të librit, bëhen protagonistë për të konfirmuar të vërtetën e tyre. “Maliqi ua thau krahët” të gjithë atyre që e kanë njohur, nëse shprehem me mënyrën metaforike të popullit. Vdekja e tij është një humbje edhe për mua. Sa herë ai me vitalitetin dhe optimizmin karakteristik më nxirrte nga një gjendje e padëshiruar shpirtërore. Ai frynte si frymë besimi.

Tani ai prehet në tokën e vendlindjes së dashur, në kodrinën e vogël dhe të bleruar, pranë varrit të nënës dhe të babait, duke e bërë atë varrezë më të pasur dhe më të vizitueshme. U varros ditën e Tetë Dhjetorit, kur në Tiranë, nga e gjithë Shqipëria ishin mbledhur demokratët dhe festonin. Maliqi nuk ishte midis tyre, por ai punoi dhe luftoi që një copë udhë t'ia shtronte Dekomkracisë për të ecur pa pengesa.

Lamtumirë, Shaban Hoxha!

Mijëra njerëz nga Dibra, Tirana, Burreli, Durrësi e rrethinat, të mbledhur në Hamallaj (Durrës) i dhanë lamtumirën e fundit poetit, gazetarit, mësuesit, njeriut të dashur, Shaban Hoxha.

Shaban Hoxha u nda nga jeta nga një aksident rrugor më 21 dhjetor 2009 në orët e vona në Hamallaj, ku mbeti e plagosur rëndë dhe gruaja e tij.

Shaban Hoxha lindi më 1957 në Mërskanë, Zalldardhë në një familje në tradita patriotike, kulturore, fetare.

Pas mbarimit të shkollës së mesme pas një kualifikimi 2-vjeçar u emërua n/oficer dhe shërbeu në disa reparte në Burrel. Më vonë për gati 2-3 vjet punoi si mësues në Zalldardhë dhe në Kull, Durrës.

Një jetë të tërë punoi Shaban Hoxha me nder e dinjitet. Me përkushtim dhe ndershmërinë e tij si njeri, si kuadër dhe edukator shtoi respektin dhe dashurinë e të gjithëve.

Kontributi i tij ka qenë i ndjeshëm jo vetëm në arsim, ku edukoi breza të tërë që sot janë kuadro e dallohen në sektorë të ndryshëm të jetës shoqërore politike dhe ekonomike, por Shaban Hoxha kontribuoi shumë edhe në krijimtari artistike. Ai ka qenë një nga bashkëpunëtorët e gazetës “Ushtima e Maleve”, “Luftëtari”, “Dibra” ku në shkrimet e tij proklamoi vlerat kulturore të Dibrës.

Në vitin 1999 botoi librin e parë “Vendi i tradhtuar”, i cili u prit mirë, pastaj “Drini” dhe “Ora”.

Por Shaban Hoxha do mbetet në kujtesën e miqve, shokëve, krijuesve si një aktivist shoqëror, por edhe si botues e Drejtor i Gazetës “Krenaria” një gazetë informative e kulturore e letrare. Për herë i palodhur, i përkushtuar për vendlindjen, për Dibrën për të botuar për

Lamtumirë kolegu ynë i talentuar

Një telefonatë e pazakontë nga vendlindja ma solli lajmin e kobshëm. “Jam Shaqir Skarra,-më tha, kryeredaktor i gazetës “Rruga e Arbrit”. Kolegu ynë, Maliq Bitri u shua përjetësisht. Presim artikullin tuaj të hapim gazetën”. Shpirti më dhëmbi si ta kish goditur një rufe. Nuk më besohej. Ishte mjaft i ri dhe i talentuar. Veçse 52 vjeç. Ndonëse të dy nga fshati Blliqe, më shumë na kish lidhur letërsia. Mblidheshim në shtëpinë e tij dykatëshe dhe redaktonim artikujt dhe poezitë tona për gazetat. Unë, sapo kisha hyrë në rrugën letrare, ndërsa ai mrekullonte lexuesit me vjershat dhe reportazhet brilante që publikonte gjithmonë në faqe të parë. Ishte veçse një 18-vjeçar, kur emri i tij ndodhej në çdo zyrë, në çdo shkollë, e në çdo prag, përmes gazetave dhe revistave kombëtare “Zëri i Rinisë”, “Drita”, “Bashkimi”, “Luftëtari”, “Ushtima e Maleve”, “Dibra”, “Rruga e Arbrit”, “Dibra”, “10 Korriku”, “Shqiptarja e Re”, etj. Ishte koha që merrte pjesë në të gjitha tubimet letrare e publicistike dhe kishte fituar disa çmime letrare kombëtare e lokale. Ne të rinjtë e djeshëm letrarë, dhe mesoburra të sotëm gazetarë e mbanim për idhull. Biblioteka e tij ishte më e pasura. Nuk linte libër të ri, gazetë dhe revistë pa blerë. Megjithë këtë talent të madh regjimi komunist nuk ia nxori në pah vlerat e vërteta letrare dhe publicistike. Nuk i dhanë lejen e botimit të librit me lirika të rralla që kishte dërguar në Shtëpinë Botuese “Naim Frashëri”, vetëm për shkak të biografisë. Madje e emëruan mësues në fshatrat më të thella të Dibrës, për 20 vite me radhë. Sa në fshatin Çidhën, e sa në Mustafe, ku herë të duhej të kalonte ujin e ftohtë të Setës, e herë ujin e rrëmbyer të Drinit të Zi.. Këtu punonin si mësues me “biografi” të keqe edhe Bashkim Gazidede, Safet Xhulali, Luan Lazimi, Mirush Mati, Rexhep Hoxha, Spartak Topollaj, e të tjerë, që në demokraci zunë poste të larta shtetërore. Njohja me ta dhe talenti i tij u bënë shkak që në vitet e demokracisë të merrte vlerat që i takonin. Fillimisht punon si kryetar i Këshillit Pluralist në Fushë-Alije. Më pas Drejtor i Zyrës së Punës e Përkrahjes Sociale në Prefekturën e Dibrës, deri më 1998, kur socialistët e larguan nga kjo detyrë. Edhe pas kësaj kohe, nuk munguan artikujt e tij politikë dhe analitikë

këtë trevë, por edhe për Manzën, Sukthin, për Ishmin e për piktorin me famë botërore Ibrahim Kodra.

Me vdekjen e parakohshme, në moshën 52-vjeçare të Shaban Hoxhës, familja humbi prindin e devotshëm, vëllezërit-vëllanë, miqtë humbën mikun, shokët-shokun e tyre të mirë, nxënësit humbën mësuesin e tyre të dashur.

Familja ndihet e trishtuar për ndenjën tragjike nga jeta e Shaban Hoxhës, por edhe ne shokët e tij, kemi një shok më pak e një dhimbje më shumë.

Qoftë i përjetshëm kujtimi yt miku ynë, Shaban Hoxha.

VELO CFARKU, GARIP TROCI, HYSEN UKA, ILMI DERVISHI, SHAQIR SKARRA, DALI TËRSHALLA

në gazetat “Rilindja Demokratike”, “Albania”, dhe në gazeta të tjera. Janë mbi 300 artikuj, reportazhe dhe vjersha të publikuar nga ai në media-n e shkruar shqiptare. Kam qenë shumë i lumtur para kësaj telefonate. U bëra baba për të parën herë. Qindra urime nga gjithë bota kamë marrë. Ndërsa prisja urimin tënd, profesor Maliqi më vjen mandata e vdekjes suaj. Ndërsa tani t’i përjeton qetësinë tënde shpirtërore, mua më kujtohen bisedat dhe telefonatat që shkëmbenim gati çdo javë. -“Je Esenini i Dibrës”, -më komplimentoje për lirikat e mia, ndërkohë që talenti dhe tragjizmi esenian flinte brenda teje. Ashtu si Esenini dhe ti ike nga kjo botë në kulmin e shkëlqimit letrar dhe publicistik. Ike në moshën më të bukur, kur familja, arsimi, shoqëria, politika dhe media shqiptare kishin shumë nevojë për ju. Më pate premtuar redaktimin e librit tim të pestë dhe publikimin e librit tënd të ri, por nuk e mbajte fjalë. Ike pa na thënë as lamturë, gjë që po ta bëjë unë një gjë të tillë: Lamtumirë kolegu im më i mirë! Lamtumirë profesor dhe vëlla. Lamtumirë! Të gjithë do ta ndejmë mungesën tënde. Por, fli i qetë se nxënësit do ta kujtojnë përherë me dashuri mësuesin e tyre të talentuar, familja njeriun e tyre të dashur, media zërin më të spikatur të saj, kolegët-shokun e tyre më të mirë, që sëmundja ua rrëmbeu në moshën me të bukur. Ne kolegët e tu, poetë dhe gazetarë do ta mbajmë ndezur kredon tuaj krijuese në të gjitha tubimet letrare. Do ta publikojmë veprën tuaj brilante, sepse ke lënë qindra artikuj, vjersha dhe reportazhe dhe mjaftë tekste këngësh, të kënduar nga këngëtarët më të mirë të Dibrës në festivalet kombëtare dhe lokale. Kjo e bën emrin tënd të pavdekshëm, sado që prezenca juaj fizike me këshilla dhe kritikë do na mungojë. Kam shkruar mbi njëmijë artikuj të ndryshëm në Median kryesore shqiptare, por por kurrë nuk kam menduar të bëj nekrologjinë tënde në një moshë kaq të re. Ja që mu desh ta bëja me shumë dhimbje. Le të shërbejnë këto radhë si gjëja më e vogël për ju, që largësia nuk më la t’ju hidhja as dhe një grusht dhe në momentin tënd të fundit. Por do ta bëj këto ditë sapo të rikthehem në vendlindje.

MENTOR HOXHA

“Republika”, datë 19.12.2009

Redaksia u shpreh ngushëllimet e saj familjarëve të Maliq Bitrit, i cili ishte një nga miqtë më të mirë dhe më dashamirës të gazetës.

Redaksia “Rruga e Arbërit”

reklamë

Në Kinostudio nuk ke nevojë të sorollatesh shumë për të gjetur zyrat e kompanisë “Andi Konstruksion” kompani kjo e njohur tashme në fushën e ndërtimit. Mjafton të pyesësh të parin që do takohesh sapo të zbresësh nga autobuzi dhe do të tregojnë për z Latif Miha, administratorin e kësaj kompanie ndërtimi. E njohin të gjithë, jo vetëm nga lokali në qendër “Bar Kinostudio” por më së shumti nga pallatet e shumta që ka ndërtuar në këtë zonë. Është e vetmja kompani ndërtimi që më së shumti po zbukuron dita ditës Kinostudion me pallate të bukura e komode. E ndaj nuk është nevoja të humbasesh kohe duke kërkuar sot për shtëpi banimi, të lirë, funksionale dhe tepër komode.

- Nëqoftëse keni kërkuar deri tani në të gjithë Tiranën dhe ende nuk keni vendosur
- Nëqoftëse ju duhet një vend i përshtatshëm për banim dhe në afërsi të rrugës
- Nëqoftëse hyrjet kërkon t'i merrni sipas dëshirës tuaj dhe në kate të përshtatshme
- Nëqoftëse ju nevojiten lokale të madhësive të ndryshme
- Parkinge për makinat tuaja
- Mjedisë çlodhëse për të gjithë dhe argëtimi për fëmijët.

Mjaft jeni lodhur duke kërkuar nëpër Tiranë. Vraponi tek kompania e ndërtimit “Andi Konstruksion” dhe nuk do të zhgënjeheni. Janë të vetmit në tregun e Tiranës që kanë konkurruar dhe vazhdojnë të konkurojnë me cilësi dhe korrektësi me klientët. Askush nuk është zhgënjyer nga “Andi Konstruksion”. Aty do të mbeten të kënaqur. Do të zgjidhni njëherë e përgjithmonë problemin e strehimit tuaj dhe fëmijëve.

Pallati ku po ndërtohet ndodhet në “Rruga e Dibrës”, ngjitur me Rajonin e policisë Nr. 4

- Ap. 1+1 sipërfaqe 63 metra katror, 66 metra katror, 71 metra katror.
- Ap. 2+1 sipërfaqe 89 metra katror, 99 metra katror, 102 metra katror, 111 metra katror.
- Ap. 3+1 sipërfaqe banimi 128 metra katror, 134 metra katror, 139 metra katror
- Çmimi për apartamente banimi 800 euro
- Çmimi për lokale 1500 euro
- Garazhet nga 10.000 euro.

Adresa e kompanisë ndodhet:

Rruga “Aleksandër Moisiu” Pallati 27/5 Tiranë.

Telefon:
(04)2379527
0682026775